Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

BÁO-QUÁN
Số nhà 72 đường Lagrandière
SAIGON
TÉLÉPHONE N° 696
Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG
Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO XUẤT BẢN MỖI NGÀY

GIA BÁO
Một năm...12$00
Sáu tháng...6.50
Ba tháng...3.25
Mỗi số...0.05
Mua báo phải trả tiền trước.

MARDI 24 JUIN 1930

Năm thứ nhứt. — Số 56

DEPOT LEGAL • INDOCHINE • N° 13/400

In ra 12 giờ sáng

VỀ NHỮNG CHUYỆN BIỂU-TÌNH

Vấn-đề ruộng đất

(Tiếp theo và hết)

Chủ-nghĩa Cọng-sản đã cho nông-dân Nga những gì?

Trong bài trước, tôi đã nói rằng bọn bôn-sơ-vích hứa chia hết ruộng đất cho nông-dân, nhưng mà lời hứa ấy họ không giữ trọn. Bây giờ coi cái lời hứa giảm thuế lại cũng là không giữ trọn nữa.

Ban đầu, bọn bôn-sơ-vích định thiệt-hành cái mộng-tưởng của cọng-sản chủ-nghĩa ở chỗ ruộng đất, y như là bọn cọng-sản trong xứ ta, đều là những người tập sự, bởi thiếu lịch-duyệt, chớ chưa biết được những thầy ở bên Nga. Họ lấy hết những huê-lợi canh-nông của nông-dân đã lấy mồ hôi nước mắt mà làm ra, họ lấy huê-lợi của bọn nhà nông như vậy, hứa rằng sẽ lấy đồ chế-tạo công-nghệ để đền bù lại cho nông-dân, và cho nông-dân được dự phần chia phát hết thảy những vật-liệu gì cần dùng cho đời sanh-hoạt của nông-dân, tùy theo mỗi người mà chia nhiều ít. Những lời hứa ấy, chẳng được một điều nào mà họ giữ trọn cả. Bọn đời nông-dân chỉ vừa đủ lúa ăn đến mùa sau và có hột giống gieo mạ mà thôi.

Bởi thật là một cách ăn cướp, do chánh-phủ Nga Sô-Viết tổ chức để bóc lột của nông-dân. Nông-dân cũng cam tâm để cho nhà nước lấy của mình không kể gì là lúa gạo thôi, cho tới vật chi đi nữa [illegible] đoạt của dân đặng [illegible] bôn-sơ-vích đoạt tiền, không [illegible] Ở xứ Kouban, nông dân bị bắt buộc cứ mỗi tháng, mỗi con bò phải nạp hai cân (810 grammes) [illegible] hai ki-lô phó mách trắng. Ngoài ra mỗi con bò dân nuôi, thì mỗi năm phải nạp cho nhà-nước 5 ki-lô thịt.

Bởi có cái chế độ lạ lùng ấy nên chi bọn cọng-sản đã thâu mà không biết bao nhiêu là thực-phẩm, chất đầy cả kho, nhưng vì bọn cọng-sản quản-trị không ra gì, nên làm tan nát và phung-phá đi hết. Biết bao nhiêu nguồn lợi rộng rãi mênh mông mà bỏ hoang phế thật uổng. Rồi kết-quả những cách hành-động như thế, là cái nạn đói xảy ra tứ tung ở trong cái xứ khổ sở ấy, chưa hề ai thấy tình-cảnh đó bao giờ. Dân Nga bao hết sáu triệu hay là sáu triệu rưỡi sanh-mạng người ta, chết vì đói và chết vì bịnh truyền-nhiễm do sự đói mà ra. Ấy giữa lúc đó, Liệt-quốc-hội mới lập ra một phái-viên sang Nga để cứu cho những dân bị đói vậy.

Trước cái tai họa gớm ghê ấy, thì ông Lê-Ninh là người trước nhứt, chịu thiệt rằng cái chế độ cọng-sản hoàn-toàn đã thất-bại, không thể nào thiệt-hành đặng, chừng đó Lê-Ninh bèn thi-hành một cái chánh-sách kinh tế mới. Bởi vậy hồi ấy đảng cọng-sản định thâu thuế ruộng đất bằng vật-dụng, rồi sau lại góp hết các thứ thuế vào thuế ruộng mà mỗi năm họ tăng lên mãi. Khoản thuế của nông-dân nạp cho nhà-nước và các quan địa-phương, tính ra năm 1923 cả thảy 557 triệu đồng roubles, mà tới năm 1927, thì vọt lên 1000 triệu đồng roubles rồi.

Vả chăng, những xưởng chế-tạo công-nghệ mà nhà-nước thầu làm của công, thì năm nào cũng lỗ, thành thử chánh-phủ Sô-Viết chỉ còn trông cậy vào khoản thuế ruộng mà nông-dân đóng mà thôi.

Bởi lại còn làm như ứng sản-vật canh-nông của con nhà làm ruộng. Còn với những hàng-hóa chế-tạo thì [illegible]t giá đi, đến đổi ngày nay nông-dân đem lúa mì ra mua hàng-hóa, thì chỉ có thể mua được một phần ba cái số của họ mua trước khi chưa có bọn cọng-sản cầm-quyền.

Kết-quả của cái chánh-sách ấy làm cho sưu-thuế tăng lên, chớ không giảm bớt đi chút nào, đều đó nhơn dân lấy làm bất bình dữ lắm. Họ làm thẳng tay không cho dân than phiền chống cự được, cho nên sự thâu thuế trong các làng, họ làm thiệt là tàn nhẫn. Tới kỳ đóng thuế, dầu phải bán nhà đợ ruộng đi cũng mặc, phải đóng thuế cho đủ, chớ không được chậm trễ giờ nào hết. Nếu đúng kỳ hẹn mà ai không có tiền nạp thuế, thì bao nhiêu sản-nghiệp của người ấy đều phải tịch-biên rồi đem ra bán đấu giá liền.

Thường khi sự thâu thuế, lại còn thành ra một tấn bi-kịch rất ghê gớm nữa. Đã có một chuyện như vầy: Làng Doj-lesvenskala, ở về miền Kouban, trên Hắc-hải, bị mất mùa dữ lắm, dân làng không có thể nạp đủ thuế cho nhà-nước. Dân làng bèn nhóm đại-hội-đồng, cũng xin nhà nước giảm thuế đi cho họ. Bộ thuế-vụ trả lời rằng: nếu đến kỳ mà không nạp đủ thuế, thì nhà nước sẽ lấy võ-lực ra mà thâu cho kỳ đủ mới nghe. Dân làng hết sức chạy ngược lo xuôi, nhưng chưa có thể nạp thuế đúng kỳ hạn đặng. Cách một tuần lễ sau, đảng cọng-sản bắt đầu ra tay trừng trị: họ ra lịnh giới-nghiêm cái làng ấy và có một toán lính từ 15 tới 20 người kêu là « toán lính áp chế » tới đóng trong làng ấy. Toán lính ấy bắt dân trong làng giam lại để đòi tiền chuộc, rồi họ tuyên bố rằng nếu dân không nạp thuế ngay lập tức, thì họ sẽ đem một phần số người bị bắt đó ra bắn chết. Dầu cho nhơn dân lại hết sức lo chạy mặc lòng, mà vẫn không đủ tiền nạp thuế. Quả nhiên những người đã bị giam cầm kia bị họ bắn chết thiệt. Rồi đó cả làng đều nổi lên kháng cự một lượt. Đảng cọng-sản và cả toán lính kia không kịp chạy trốn, đều bị dân giết sạch. Chỉ có hai ba đứa trong bọn là trốn thoát thân được thôi. Nhà-nước bèn kéo binh tới giẹp đám bạo-động ấy ở trong vùng máu lửa hết dân làng đều bị họ bắn chết liền tại trận. Còn mấy chục người thì bị bắt và bị đem đi đày biệt xứ. Sản-nghiệp của những người bất-hạnh kia, thì họ phát-mãi để đập vào tiền thuế. Ác độc thay!

∴

Hỡi anh em đồng-bào!

Đó, « Trung-Lập-Báo » công kích chúng tôi và binh-vực cho bọn cọng-sản, chính là muốn thiệt-hành cái chế độ kia ở xứ ta! Đó, sự tuyên truyền cổ-động độc địa kia, cốt gây lòng tham lam và thù ghét đồng-bào ta để bóc lột ta, nếu ta không ra sức phá tan đi, thì những cái tình cảnh khốn khó kia có ngày xảy ra ở đây thì rất nguy hiểm cho ta hết thảy!

∴

Vấn-đề ruộng đất đã giải-quyết ở nước Nhựt ra thế nào?

Ruộng đất, chẳng sớm thì muộn xứ nào là xứ nông-nghiệp, thì cũng đều chịu ảnh-hưởng của tư-tưởng mới, mà thành ra vấn-đề cả, nhưng mà vấn-đề ấy có cần phải dùng đến võ-lực để giải quyết hay không? Coi cái gương nước Nhựt, là đủ bày tỏ cho ta thấy rằng một chánh-phủ sẵn lòng sốt sắng và có trí suy xét sâu xa, thì có thể giải-quyết theo trật-tự và sự hòa hảo cả mọi đàng, chớ không cần chi phải dùng cách đè nén ép buộc ai cả.

Thiệt vậy, lúc chánh-phủ Nhựt thấy rằng phong-trào cọng-sản đã tràn lan vào khuấy rối cái chế-độ ruộng đất, đặng gây lên những chuyện bất hòa trong xã-hội thì lập tức họ dùng những phương-pháp khôn-khéo để trừ cái tai họa liền. Chánh-phủ liền lập ra cái ngữ nhứt-định cho những sở ruộng lớn là bao nhiêu, còn dư ra bao nhiêu thì chia ra từng sở nhỏ, và định giá bán cho các tá-điền nào đã trả tiền mướn ruộng bấy lâu đúng hạn cho các chủ điền trong ít nhiều năm rồi. Như vậy tức là chia đất ra cho nhiều điền chủ nhỏ, mà ngày xưa họ chỉ là tá điền cày thuê cuốc mướn cho mấy nhà đại-điền chủ.

NGUYỄN-PHAN LONG

(Xem tiếp qua trương nhì)

Ký-Con khóc

Hôm 18 Juin mới rồi Ký-Con đã bị dẫn ra trước Hội-đồng Đề-hình một lần nữa để tra hỏi về việc mưu sát thầy đội Dương. Về việc nầy Ký Con trả lời rằng va ra lịnh cho một người đồng chí là Văn-Du bắn đội Dương mà Văn-Du thì hiện nay vẫn còn cao bay xa chạy, chính va cũng không rõ tung tích đâu cả. Tuy vậy va cũng xin chịu nhận hết tội ấy, vì dầu là Văn-Du bắn thầy đội Dương nhưng cũng là lịnh của va truyền đi giết vậy.

Nói đến đây, Ký-Con vùng khóc.

Ban ủy-viên Phụ-nữ Cứu-tế

Bổn-báo được tin rằng ngày thứ bảy 28 Juin thì ban Ủy-viên Phụ-nữ Cứu-tế sẽ nhóm hội ở số nhà 76 đường Lagrandière để bàn tính về các món đồ để xổ số Tombola ngày 20 Juillet tới đây.

Trong một tháng nữa thì tránh « SÔNG HƯƠNG » sẽ ra đời, làm bằng tơ của con tằm vàng, ăn là dầu núi. — T[illegible] on lành Tàu.
AU TISSEUR
42, Boulevard [illegible]rd, 82 — Saigon

Thơ tín

Kính thơ cùng một vị ký tên không rõ

Ông có gởi thơ hỏi bổn-báo sao không đăng cái bài kêu giảm cho thí-sanh thi bằng kỳ thi sơ-học bữa 10 juin 12 v.v... Bổn-báo xin trả lời ông biết rằng bổn-báo không nhận được bài nào nói chuyện đó. Như ông muốn đăng, xin gởi bổn-thảo lại, bổn-báo coi có nên đăng không, chớ gì đó về vì việc ích chung mà đăng lên báo.

Đ. N. N.

Gương để chị em soi...

Một tên lính da đen cắt họng vợ chết tại Kinh-đô Huế

Vừa rồi ở tại Kinh-đô Huế có xảy ra một vụ án-mạng làm cho ai trông thấy cũng thương tâm thảm mục vô cùng.

Một người lính da đen (Sénégalais) ở đạo binh đóng tại Huế, có lấy một người vợ Annam, cũng như nhiều người lính da đen có vợ Annam ở Saigon. Mấy tuần nay, người lính ấy không chịu bổ-thí sự nhỏ nào cho vợ hết thảy. Người vợ tức giận đòi bỏ, không lấy anh ta nữa, thì anh ta lại hăm-dọa, nếu bỏ anh ta, anh ta kiếm được sẽ đập chết.

Hôm ngày 15 Juin đến kỳ phát tiền nửa tháng cho quân lính, người vợ bèn đến tại viên quan phát lương mà kêu nài chuyện ấy. Tên lính nọ tức làm vừa trợn mắt vừa huơi tay muốn làm dữ với vợ trước mặt đấng bề trên, nên bị phạt hết mấy ngày tù.

Qua bữa 17 Juin, vào lối 5 giờ rưỡi sáng, vợ tên lính ấy đang ngồi nói chuyện chơi với chị em lối xóm, bỗng thấy tên lính vượt ngục đang lon ton đi về. Chị ta hoảng hồn muốn thoát ra chạy, nhưng vừa mới dợm chạy đã bị thằng chồng khốn kiếp ấy nhảy tới chụp đầu tóc gật xuống một cái, chị ta té ngửa, kê đầu trên đầu gối thằng nọ, kêu la chói lói. Thằng da đen kia bèn móc dao ca nip ra rồi rạch họng vợ. Chị nọ vùng vẫy hết sức, hai tay đánh bắt lưỡi dao không biết mấy lần, nhưng đàn bà thân phận liễu bồ, có làm sao chống cự cho nổi với cái sức mạnh như bò như trâu của thằng võ-phu tàn ác kia!

Thiên-hạ ở ngoài đứng coi đông nức, song khốn nạn hết sức! là ai thấy thằng da đen giết kẻ nọ giống của mình kẻ ấy lại là một người đàn bà, mà cũng cứ lấy mắt ngó, không một ai dám xông vào mà cứu gỡ cho người đàn bà vô phước kia hết thảy.

Sau khi giết vợ thất rồi, mình đầy máu me, kẻ có gan giết người lại không gan nhận lỗi nên kiếm đường tẩu thoát.

Bây giờ chòm xóm trí hô lên lính tráng mới chia nhau rượt bắt hung-thủ. Qua 8 giờ, lính bắt được nó, tron; lúc nó sắp lên xe, kéo đi lên núi mà trốn.

Khi có bố đến tại chỗ xảy ra án mạng thì người đàn bà đã chết. Cổ bị cắt đứt, hai tay cũng trầy trụa vì giành giựt con dao với tên lính da đen ấy.

Mấy ngày rày ở Huế bá tánh nghị luận về việc nầy dữ lắm mà bổn-báo thuật lại đây cũng là cốt để hiến chị em phụ nữ một cái [illegible] lấy chồng ngoại-quốc, nhứt là thứ chồng « xôi đậu » ấy.

THANG-LONG
70, RUE SABOURAIN — SAIGON
Tranh thêu — Gối thêu
Ghế xích-đu

Hỡi người Annam

Trình độ ta cao chỉ nhờ cậy lấy ta. Chúng ta nên đem mỗi người một cục đá mà xây dựng nền hậu vận nước nhà. Cục đá ấy gọi là *Sự làm việc, Việc kiệm cần, Cầu toàn-thể.* VIỆT-NAM NGÂN HÀNG

Hồi nầy vì đương thuật vụ ám-sát đường Barbier, nên bổn-báo huởn bài ký thuật V. N. Q. D. D. trong mấy kỳ. Xin độc-giả lượng xét cho.

CHUYỆN « ÔNG VUA KHÔNG NGÔI »

Một vài chuyện củ về thánh Gandhi

Ông cựu Trạng-sư mà hiện nay dân Ấn-Độ tôn sùng là ông thánh sống trường không còn ai là không biết tên.

Ở, đến đổi một thằng dân quèn như mình còn bập bẹ kêu thánh Gandhi, thánh Gandhi, chắc là cái danh ông thánh ấy đã nổi rền bên Âu Mỹ, rồi mới tới mình biết thừa đã vậy. Ông ấy không giàu như ông vua xe hơi mà có danh, hay không phải làm quan lớn như ông Thủ tướng Mussolini mà có danh, lại có danh là một người hết sức yêu nước.

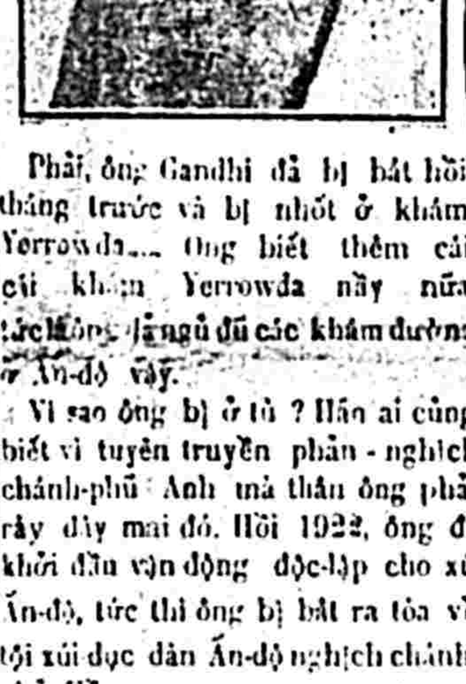

Phải, ông Gandhi đã bị bắt hồi tháng trước và bị nhốt ở khám Yerrowda... Ông biết thêm cái cái khám Yerrowda nầy nữa [illegible] là ngủ đủ các khám đường ở Ấn-độ vậy.

Vì sao ông bị ở tù? Hẳn ai cũng biết vì tuyên truyền phản-nghịch chánh-phủ Anh mà thân ông phải rày đây mai đó. Hồi 1922, ông đã khởi đầu vận động độc-lập cho xứ Ấn-độ, tức thì ông bị bắt ra tòa về tội xúi dục dân Ấn-độ nghịch chánh-phủ Hồng-mao.

Lúc ấy, ông không thèm mướn thầy kiện để cãi tội cho ông như mấy người khác. Quan Chưởng-lý là ông J. T. Strangman, buộc tội ông rất nặng-nề. Ông tòa Bronisfield, trước khi tuyên án, lại hỏi ông Gandhi rằng:

« Nè, ông Gandhi, ông đã nhận tội của ông đã làm rồi, ấy là ông làm cho công việc của tôi được nhẹ một chút, nhưng bổn phận của một ông quan tòa thật khó mà tuyên án tội-nhơn cho công bình được.

« Trước mặt công chúng đây, không khi nào tôi quên ông là một nhà đại ái-quốc, bổn phận tôi là chỉ phải xử một người thường tức là người phải chịu khuất phục dưới luật pháp vậy. Tôi hỏi ông, vậy chớ tôi xử ông sáu năm tù theo ông thì có lấy gì làm nặng không? »

Ông Gandhi trả lời rằng ông không chờ đợi quan tòa nói lâu được.

Rồi thì ông bị xử sáu năm tù nhưng ở được hai năm thì Chánh-phủ Hồng mao phải thả ông.

Ngày nay ông 61 tuổi, người ông đã gầy, không biết sức ông còn chịu ở tù được mấy năm nữa?

∴

Thánh Gandhi có lời hứa hôn với người hiền thê ông bây giờ, đây, hồi ông mới có 5 tuổi. Vừa mới lớn lên là ông đi học trường luật ở Oxford và Cambridge.

Hồi ở Luân-đôn ông có kết bằng hữu với một người Anh, mà người ấy bây giờ lại chính là quan Toàn-quyền Hồng-mao ở nước Ấn.

Ông lưu học ở Anh quốc rất lâu, và sau làm thầy-kiện ở Bombay và Ca-culta, ông hằng nói: « Làm nghề nầy thật là mất ngày giờ. Người nào hay nói thì không khi nào lầm ».

Ông nói đủ thứ tiếng Ấn-độ và Hồng-mao. Tuy ông không biết tiếng Pháp nhưng ông có người thơ-ký là Joseph Duportail, thạo tiếng Pháp nhiều lắm.

Xưa kia, ông là một quan Trạng-sư giàu có, song ông nghĩ tiền bạc là món vật chất chỉ làm cho người sung sướng bề ngoài nên ông liền tẩy hết gia tài của cải mà chỉ mặc một cái áo choàn, khi nào có cần dùng thì lấy cái máy cửi ra mà dệt-vải lấy để may áo bận. Sau ông ở tù, ông cũng có đem cái máy cửi đó theo, có người hỏi ông làm chi vậy thì ông trả lời rằng: Đó là tôi nghe theo lương tâm tôi.

Từ đó đến giờ, ông bỏ giày mà đi chơn không, ông không ăn gì ngon hơn là cơm với trái cây, ông không uống gì ngon hơn là uống nước lạnh.

Tâm lý ông như vậy, tư cách ông như vậy, dân Ấn-độ tôn ông là một vị thánh sống, nghĩ không phải là quá đáng.

NÓI VỀ VỤ ÁM-SÁT Ở ĐƯỜNG BARBIER

Vì sao hung thủ lại đốt mặt người bị ám sát đi. — Vụ ám-sát nầy duyên do là một chuyện tình. — Quảng-đông Saigon phân ly nhau

Số nhà 5, đường Barbier

Theo như sự tra xét của sở mật-thám, thì cơ-quan bí mật ấy tuy là thiết lập ở Saigon, nhưng mà nay ở chỗ nầy, mai ở chỗ khác, cứ năm mười bữa nửa tháng lại dời đãng-sở đi một lần, để cho khỏi ai nghi vực và chú ý. Lần đó ở đãng-sở ở số nhà 5 đường Barbier.

Chi-bộ Saigon sai mấy người là Sáu Trương, Thinh, Ngô Thiêm và cô Nguyễn-trung-Nguyệt để thi hành cái án của đảng đã xử.

Cô Nguyệt là người có nhan-sắc, nên chi đảng sai lấy kế mỹ-nhơn để dụ cho Lê-văn-Phát ở nhà, ~~đến hôm~~ 8 décembre cho mấy người kia đến hành hình. Vậy ngày 8 Décembre ban ngày, cô Nguyệt đã tới nhà số 5 đường Barbier để cầm Lê-văn-Phát ở lại nhà. Tối lại, thì Sáu-Trương, Thinh và Ngô-Thiêm mới tới.

Mấy người cùng ngồi nói chuyện với nhau một lát, thì có một người trong đám nói thèm uống cà-phê rồi thì Thiêm chạy ra tiệm mua mấy tách cà-phê về. Trong tách cà-phê để cho Phát uống, họ có bỏ thuốc độc vào rồi.

Phát vô tình, cứ việc bưng uống. Uống rồi thấy trong mình một mỏi một mẩy choáng-váng, mới bỏ đi nằm nghỉ. Phát trúng thuốc độc thì mê man đi, nhưng mà không chết. Sau Trương bèn lấy dao đâm một lát vào cổ Phát; lúc bấy giờ Phát hoảng hốt, vùng dậy mở cửa bỏ chạy ra sân, nhưng tới đó thì té xỉu xuống. Sáu Trương tưởng là Phát chưa chết, liền đâm bồi cho mấy mũi dao vô ngực nữa.

Đã giết Phát xong rồi, ngày đêm đó, mấy người về trình bày công-việc với chi-bộ-trưởng là Tôn-đức Thắng. Thắng truyền lịnh phải đốt mặt Phát cho phi tang đi, nếu không thì sở mật thám dò ra đặng. Bởi vậy, cũng trong đêm đó, cách sau mấy giờ đồng hồ, thì Sáu Trương, Ngô-Thiêm và Thinh lại trở lại nhà số 5 đường Barbier, đem theo bông gòn và dầu săng, đốt mặt mũi, Lê-văn-Phát cháy nát ra. Vì vậy, sau khi phát-giác án-mạng mà mấy tháng trời, sở mật thám không biết lai-lịch người bị giết ở nhà số 5 đường Barbier đó là ai?

Ngô Thiêm qua Tàu phục mạng

Cứ theo như sở mật-thám Saigon là trò tài dò xét ra, thì cái việc ấy thật là nhiều ngách nhưng mà gốc gác chỉ tại một chữ tình mà ra. Lát nữa chúng tôi sẽ nói rõ chuyện nầy hơn. Đây hãy nói khi giết Lê-v-Phát xong, thì Ngô-Thiêm vâng mạng của đảng mà sang Tàu phục mạng.

Nguyên lúc Chi-bộ Saigon lấy cớ rằng Lê-văn-Phát dụ dỗ một bạn đồng chí là Thị-Nhựt, mà làm án xử tử Lê-v-Phát, thì có sai người qua Tàu trình với *Tổng-bộ* ở Quảng-đông. Biết chuyện đó *Tổng-bộ* cho người qua Saigon điều-tra hư thiệt, rồi về trình với *Tổng bộ* rằng cái chuyện Lê văn Phát làm đó chẳng đáng tội chết, nên chi hạ lịnh cho *Chi-bộ* Saigon phải hủy cái án ấy đi.

Song......theo như bạn đồng-nghiệp *Opinion* thì Tôn đức-Thắng là *Chi-bộ-trưởng* ở Saigon vì tánh ghen tương (nhắc lại rằng Thị-Nhựt có tình ý với Lê-văn-Phát, mà nguyên trước là tình nhơn của Thắng) nên đã lịnh *Tổng-bộ* mà cứ việc sai Sáu Trương, Thinh, Ngô-Thiêm, và cô Nguyệt đi mưu giết cho được Lê-văn-Phát. Nếu phải vậy thì ra lấy hết đảng mà giết một kẻ tình-địch, chớ không phải giết kẻ phản đảng.

Lúc giết xong rồi, lại sai Ngô Thiêm qua Quảng-đông trình cho *Tổng-bộ* biết. *Tổng-bộ* giận về chuyện trái lịnh đó, nên chi tuyên bố không công-nhận cái chi bội V.N.T.N.C.M.Đ.C.H. ở Saigon nữa.

Thắng và các bạn-đồng-chí ở Saigong bị trục-xuất ở hội kia ra, bèn tự lập ra một đảng ở Nam-kỳ kêu là *Nam-kỳ Lao-công đảng.*

Cách ít lâu, V.N.T.N.C.M.Đ.C.H. ở Quảng-đông cũng tan, những đảng viên cũ bèn xúm nhau lập lên *Cọng-sản-đảng.* Đó là việc xảy ra từ hồi đầu năm ngoái. Nhơn có sự biến-thiên ấy, mà Tôn-đức-Thắng lại khôi-phục sự giao-thiệp với Quảng-đông, và từ bấy trở đi, Nam-kỳ mới bí-mật có đảng cọng-sản, và thấy truyền đơn rải mọi nơi, có vẽ búa liềm vậy.

Báo *Opinion* cho rằng ở Nam-kỳ có phong-trào cọng-sản là sanh ra từ hồi đó, từ hồi đầu năm ngoái.

(Còn nữa)

LỜI RAO

Cho bá-tánh trong lục-châu biết rằng: Kể từ ngày nay về sau tiệm « **Quảng Phát-Thành** », ở tại đường G. Guynemer số 11, gần tòa Tân-đáo, Saigon, về phần tôi làm chủ vĩnh viễn, theo tờ bán ngày 26 tây tháng Mai năm 1930, đóng bách phân tại Saigon ngày 17 tây tháng Juin năm 1930.

Lưu Huợt

VÌ HIẾU mà phải QUÊN TÌNH
Rất hay! Nay mai sẽ biết

ĐỒNG BÀO TA NÊN LƯU Ý...

THỐI-NHIỆT-TÁN (hiệu con Bướm-bướm)

Thứ thuốc nầy chủ trị cảm mạo phong hàn, trong mình nóng nảy dường như lửa đốt, miệng lưỡi khô khan, thường hay khát nước, hoặc nhứt đầu, nô hơi, tứ chi rủ liệt, cơn nóng cơn lạnh, hoặc vừa phát nóng mê mang thì trong mình chắc có ban cua, trái gió, trái rạ, chẳng luận già trẻ, bé lớn đều dùng đặng cả. Hoặc con nít biếng ăn hay đòi uống nước nên cho nó uống vài lần thì ngon ăn ngon ngủ. Nói tóm một lời là khi trong mình bất bằn thần và mỏi mệt nên uống liền thuốc nầy, thì những bịnh kể trên đều tránh khỏi cả.

Mỗi gói giá: 0$10 — 12 gói giá: 1$00

Có bán tại **ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG**

N° 46 Boulevard Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Về những chuyện biểu tình

(Tiếp theo trương nhứt)

Lại muốn trợ lực cho các điền-chủ nhỏ, nên chi Nhựt-bổn hiện-hoàng lại lập ra cho họ những cơ-quan kêu là *Canh-nông liên-hiệp-hội* (*coopératives agricoles*), để cho họ đem thế lúa ruộng mà vay tiền, hội phải để những lúa ấy vào trong những kho lẫm cao ráo tử tế, cho lúa khỏi bị ẩm ướt hay bị mốc meo, như vậy có thể để dành được lâu ngày, chừng nào giá lúa cao, thì họ có thể đem ra bán mà trả nợ cho hội. Đó là cái lợi cho con nhà nông được hưởng, nghĩa là họ gởi lúa cho hội rồi vay tiền trước của hội mà xài, khi lúa cao giá, họ bán trả bạc nợ vay cho hội, còn dư thì họ lấy, như thế thành ra họ tránh được sự thiệt hại là mùa gặt lúa về bán mắc bán rẻ, miễn có tiền xài thì thôi, đến đổi lúa không được giá, họ cũng phải bán.

Vấn-đề ruộng đất ở Nam-kỳ

Cái vấn-đề mới nhóm lên ở xứ Nam-kỳ ta, là do những chuyện biểu tình cọng-sản mới rồi, tuy vậy ta cũng nên để ý. Hai năm trước, khi nói chuyện với quan nguyên Thống-đốc Nam-kỳ Blanchard de la Brosse, về sự ban-tứ ruộng đất cho các chiến-sĩ Annam, đã dự cuộc Âu châu chiến tranh năm xưa, thì tôi đã có nói với ngài về vấn-đề ấy rồi. Lúc bấy giờ tôi nói với quan Thống-đốc rằng phải chi chánh-phủ ở đây cũng thi hành cái chế-độ kia, cho những tiểu điền-chủ được khai-khẩn từ 10 cho tới 20 mẫu đất, để cho cái quyền địa-sản được phân phát công-bằng hơn và vững vàng hơn.

Nhơn có những việc biến-động mới rồi, chánh-phủ lại càng nên để ý đến cái vấn đề ấy lắm. Bây giờ tưởng không nên làm cách chia ra từng sở lớn mà bán đấu giá, nghĩa là không nên giúp đỡ cho những sở điền-điền lớn lập thành ra ở các miền Hậu giang là miền rất thuận tiện cho sự cấy lúa, và phải nên để riêng các miền ấy ra cho cuộc thực-dân nho nhỏ thì hơn. Và lại nên tăng những khoản cho vay ít và cho vay dài kỳ hạn lên, tức như những khoản từ 1.000$ cho tới 2.000$ mà lâu nay có vài hội Canh-nông Tương-tế thường cho những dân nông-dân nho nhỏ vay mượn đi cho họ có tiền khai-khẩn ruộng đất đa.họ. Sau hết lại còn phải nên lập ra cho họ một cái cơ-quan giống như hội Canh-nông liên-hiệp ở bên Nhựt mà tôi đã nói trên kia, đặng giúp cho họ được hưởng phần lợi về mùa màng của họ được khá hơn. Hiện nay ruộng đất ở Nam kỳ đương cần khai khẩn còn nhiều lắm, vậy thiếu gì ruộng đất cho ai cần-lẫm, ra công ra sức khai phá lấy mà làm ăn sanh lợi cho mình và cho con cháu mình, chớ có cần gì phải bóc lột hay cướp giựt của ai đâu.

NGUYỄN-PHAN-LONG

Tin buồn

Bổn-báo được tin buồn rằng cụ Lê-Thăng là nhạc-phụ ông Nguyễn-văn-Diệm, đã tạ thế ngày 21 Juin hôm qua, tại tư-dinh ở đường Verdun, hưởng thọ 7? tuổi.

Ông Nguyễn-văn-Diệm là nhà buôn bán đã thiệt có tiếng ở đường Paul Blanchy, mà phu-nhơn lại chính là một bà từ-thiện nay đang vào ban hội-viên Phụ-nữ Cứu-tế, đã hết lòng sốt sắng với việc cứu tế lắm.

Nhơn dịp buồn rầu nầy, *Đuốc Nhà Nam* xin phân ưu cùng tang-gia và ông bà Nguyễn-văn-Diệm.

Tân An

Muốn bán một sở đất có nhà nơi một mẫu tại châu thành TÂNAN. Xin viết thơ cho M. Michel Cam[illegible] 2 rue Lagant Saigon.

SAIGON

Sét đánh chết người

Hồi 6 giờ chiều thứ bảy, ở Saigon có trận mưa dông và sấm sét dữ lắm. Một lằn sét xẹt ngay vào một căn nhà lá ở đường Champagne (Tândịnh) trong nhà ấy có 4 người ở. Sét va nhằm một người đàn ông Bắckỳ, tên Nguyễn-Thắng 34 tuổi, chết cháy nằm đen còn 3 người kia thì oằn hồn song cũng vô hại

TRAVINH

Một người lộng quyền và có tánh tàn-ác

Trong chốn hang cùng ngỏ hẻm, làng vắng tổng xa, nếu những người thay thế quyền cai trị cho Chánh-phủ, nghĩa là những người thừa-hành công-vụ, như may mà gặp người có lòng từ-thiện, biết thương kẻ khó, người khờ, thì Chánh-phủ lấy làm hữu-hạnh vô cùng và dân cũng được nhờ nhiều lắm.

Còn chẳng may mà gặp một người có tánh tàn ác lộng quyền hay áp bức dân lương thiện, nghèo nàn, thật là dân vô phước biết bao!

Bộ phần nhiều cái đám thế-quyền cai-trị cho Chánh-phủ ở chốn nhà quê bao giờ họ cũng dùng cái thế-lực «lịnh thì ít, mà lạc thì nhiều», để mà dọa nạt dân lương thiện. Dân lương thiện ngu-khờ bị hiếp bức làm sao họ không phiền trách lấy. Rồi sanh ra [illegible] nầy việc nọ rầy.

Vì như mới đây, tôi có việc đến làng Hội-Long, tổng Ngãi Hòa-Trung (Travinh) khi cậy làng nhận mấy cái tờ trâu rồi, bèn bước lại hàng xóm chờ xe. Lúc bấy giờ lại được nghe họ nhắc lại cái cách hành-động đã bao giờ rồi, của một thầy Bang-biện trong một tổng kia. Câu chuyện như vầy:

Lúc thầy Bang còn làm biện làng cho một tên Xả-trưởng nọ, hai người đồng mưu cùng nhau, đặng chứa trộm gian. Khi đổ bể, lại lập thế đổ tội cho tên Xả-trưởng nọ, làm cho tên nầy phải bị tù, rồi chết luôn trong khám đường Trávinh. Ấy là một việc.

Đất của tên Thạch-Prum bán cho tên Kim-Lúc, thầy ta bèn xúi con cháu Thạch-Prum hăm dọa tên Kim-Lúc, rồi bảo Kim Lúc sang bộ cho thầy ta đứng giùm đất ấy cho, chừng yên việc sẽ trả lại. Khi các việc xong xuôi Kim Lúc muốn lấy cho được đất ấy lại, phải tốn hao hết 800$ cùng thầy ta. Ấy là hai việc.

Có một đám: Thị-Hiền bị tên Thạch-Pôn ăn trộm, tới họ ra bắt tại trận. Giải đến thầy, thầy làm áng-kết. Không biết Thạch Pôn tính toán cùng thầy ta làm sao, chừng ra đến tụng đình, việc ấy trở ra rằng: Thị-Hiền trai gái với Thạch-Pôn, làm cho hai người phụ bắt Thạch-Pôn, là bà con của Thị-Hiền, mỗi người phải bị 2 tháng tù, về tội vu phản cho Thạch-Pôn. Ấy là ba việc.

Còn nhiều điều tàn-ác của thầy ta, từ ngày ra làm Bang-biện đến giờ mong rằng quan trên ghé mắt tới những sự hành động của thầy ta thì dân mới an cư lạc-nghiệp cho đặng.

N. P.

Thể-Thao

THÍ-VÕ

Chưa chịu thua, Sharkey còn xin tái đấu với Schmelling một trận nữa

Hôm trước chúng tôi đã có tường thuật cuộc đấu võ Schmelling Sharkey, chắc chư tôn hãy còn nhớ. Nay có tin ở New-York mới đánh qua cho hay rằng Jack Sharkey chưa chịu phục vô-địch tướng-quân Schmelling nên yêu cầu bản hội tổ chức cuộc đấu võ cho va tỉ-thí lại với Schmelling một lần nữa.

Bản hội, sau khi hỏi ý-kiến Schmelling, Schmelling bằng lòng, nên đã định đến ngày 26 Septembre cho Sharkey tái đấu với Schmelling tại võ trường Yankee Stadium một lần nữa.

Có người hay cái tin nầy lấy làm lạ, hỏi tại sao một lần đoạt được chức vô-địch không phải dễ dùng gì, cớ sao Schmelling lại chịu tái đấu? Hôm nọ anh ta đoạt được chức vô địch, tuy đã biết trong mấy hiệp đầu anh ta đánh hay hơn Sharkey thiệt, song nếu Sharkey không đánh sái phép (coup bas) thì biết đâu chừng mười mấy hiệp sau Sharkey không thắng lại được?

Theo tôi tưởng Schmelling cũng đã hiểu chuyện đó lắm và trận tái đấu đây anh ta cũng không chắc gì khỏi «trả đồ» và trả luôn chức vô địch lại cho Sharkey, song tại bởi muốn kiếm thêm 150.000 đô-la mà khinh thường chức vô-địch toàn cầu vậy.

Đồng tiền bao giờ cũng mạnh, mạnh hơn nhà võ sĩ nhiều lắm!

Sharkey có tánh kỳ-khôi các tay võ-sĩ đều ghét va lắm

Jack Sharkey tên thiệt là Sharkis Zukanskas, sanh đẻ ở xứ Lithuanie (Âu châu) nhưng anh ta qua ở Huê-kỳ rất lâu, xin nhập tịch dân Huê-kỳ và cải bộ khai sanh đổi tên lại là Jack Sharkey đó.

Jack Sharkey có tánh kỳ-khôi anh ta hay chê các tay võ sĩ đối đấu với anh ta lắm. Bởi vậy nên các võ-sĩ Âu-Mỹ, trong 100 người ghét Jack Sharkey hết chín chục!

Ngay như võ-sĩ Dempsey, cựu vô địch hoàn cầu mà Sharkey cũng còn kiêu ngạo. Có người thèo-lẻo, đem việc ấy học lại với Dempsey. Dempsey cười ngất rồi nói: «Thằng ấy nó điên rồi!»

Còn một lần Johnny Risko đánh thắng Sharkey, sau cuộc đấu võ Sharkey bèn gọi J. Risko là «thằng du côn ăn cướp!»

Không biết vì cớ gì Sharkey lại ghét cay ghét đắng Tommy Loughran. Có một lần kia người ta nói để mời Tommy Loughran đến trả tuyên giùm anh ta, anh ta bèn lắc đầu lia lịa rồi nói: «Trời đất ơi! Nếu các ông dắt thằng đó tới đây thì tôi tự vận mà thắt liền!»

Nhiều võ sĩ khác, không ai thoát khỏi Sharkey chê hết, nhưng cũng không ai thèm giận hờn chi va. Họ chỉ nói rằng Sharkey là một thằng điên, khi thì đánh võ hay như một tay đại vô-địch mà khi lại đánh không ra gì hết!

Lần đánh với Schmelling mới rồi, có lẽ là lần Sharkey đánh «không ra gì hết» đó.

TẠI HIỆU:
NGUYỄN-VĂN-TRẬN
SAIGON
Có trữ đủ thứ
VALISES — MỀN NỈ
ÁO LẠNH — ÁO MƯA
TỐT HƠN HẾT VÀ RẺ HƠN HẾT

Tờ bá cáo

Tôi có một đứa con tên Ngự-Thông 36 tuổi, có vợ 7 đứa con, nó đau rồi nó ngây khùng từ tháng Décembre 1929 đến nay nó bỏ vợ con không nghe lời cha mẹ, nó đi hoang đàng không biết tới nhà cửa. Vậy tôi bá cáo nầy cho anh em hay biết như ai có cho nó vay mượn tiền bạc chi, thì tôi là cha nó và vợ nó không biết tới sự nó làm đó.

Đức-hòa le 18 Juin 1930

Cha: NGUYỄN-VĂN-MAI

Vợ nó: NGUYỄN-THỊ-ĐÂM

QUẢNG-CHÂU
428, Quai de Choquan, CHOLON
(ngang gare Jaccaréo)
Chụp hình rất khéo ít nơi sánh

BẢO KÊ XE HƠI
NHÀ CỬA, PHỐ XÁ
VÀ NHƠN-MẠNG

Bán đủ thứ rượu Tây và vật thực. Lãnh làm pháo Tây, bán phân Tây hiệu con cá (PHOSPHATES du TONKIN)

Hằng chúng tôi kể từ ngày 15 Juin 1930 dọn lên đường d'Arfeuilles số 14 gần chợ Tândịnh. Xin quí ông quí bà lưu ý.

NGUYỄN-MINH-CHIẾU & Cie
14, Rue d'Arfeuilles — SAIGON
Téléphone 988

Tỏ cùng quí khách rỏ

Tàu NGUYỄN-VĂN-KIỆU chạy SAIGON-TRAVINH hồm rày nghỉ hết là bởi thợ đóng tàu nó làm chưng máy không đặng chắc, máy rung nên tôi phải đem vô ụ đặng sửa lại cho chắc chắn, đến 20 Juin 1930 tôi sẽ đem ra chạy như thường.

Vậy tôi xin quí khách có đều chi trái ý thì gởi thơ ngay đến tiệm tôi bán đồ phụ tùng, vỏ ruột xe hơi, dầu săng, dầu nhớt, nơi đường Amiral Courbet số nhà 26, đặng cho tôi biết mà sửa lại.

Nay kính

NGUYEN-VAN-KIEU

Ancien Membre de la Chambre de Commerce de Saigon

Cám-tạ

Anh em chúng tôi mượn tờ báo nầy tỏ lòng cảm-tạ hết thảy thân bằng cố hữu đã chịu cực nhọc trong khi ông thân chúng tôi là Châu-gi-Đà tạ trần.

Rất cảm tạ thạnh-tình Hồ-đại nhơn, quan Tri-phủ chủ-quận Càng long, không nài khó nhọc đưa đón khi cất tăng.

Trong khi tang chủ bối-rối, có đều chi sơ thất cúi xin quí vị thứ cho.

Đa-tạ

Châu-gi-Hinh
Châu-gi-Cương
Châu-gi-Phi

Một dịp bán rẻ:

Như quí ông, quí bà muốn kiếm đồ chưng chơi cho đẹp và làm của báu trong nhà, xin mời đến tại số nhà No 60 đường Mayer (Saigon) mà coi cặp ngà 1m 5 bề cao, trên một cái chưn bằng gỗ chạm trổ rất khéo, định bán giá là 600 $ 00. Một dịp rất tốt mà rẻ, chớ bỏ qua rất uổng.

Một người thợ săn bán voi

Việt-Nam Tạo-Tác Công-Ty

Société Annamite de Constructions

Công-ty nặc danh hữu hạng số vốn 100.000$

LỜI BỐ CÁO

Bản trị sự sáng lập Công-ty Tạo tác xin mời liệt-vị, đã xin hùn mà chưa đóng tiền, đến Việt-Nam Ngân-hàng số 54 đường Pellerin Saigon, trước ngày 20 Juin 1930 đặng đóng số tiền đã chịu hùn cho khỏi bể trễ cuộc trù lập Công ty nầy.

Mỗi cổ phần số vốn định 500$ mà đóng liền có 250$ mà thôi.

Quí vị muốn hỏi đều chi, do nơi ông Nguyễn-văn-Sâm 72 đường Lagrandière Saigon.

Cảm tạ lương y

Nguyên vợ tôi đau trĩ lậu trên mười mấy năm nay, mỗi lần đi sông ra máu và mủ, bịnh càng ngày càng xanh.

Trên mấy năm trường thuốc uống và xức đủ thứ mà không thấy hiệu nghiệm. Thời may người ta điểm chỉ ông: Diệp-nhuệ Hùng ở đường Marins số 134, Cholon, trị bịnh ấy rất tài, tôi lập tức đem vợ tôi lên cầu cứu thiệt y như vậy, ông xức thuốc không đầy nửa tháng thì bịnh lành như xưa.

Nay tôi chẳng biết chi đền ơn ông cho xứng đáng nên có mấy lời thành thật trên báo nầy gọi là ơn đền nghĩa đáp.

Như ai có bịnh như vợ tôi đây thì mau đến ông cầu cứu thì khỏi lo tiền hết tật còn.

Lâm-xuyên

Chef Compradore Banque Indochine

Hãy chú ý!

Bây giờ
Cho không 10 bộ bài tứ sắc dấu hiệu «CON RỒNG» cho quí khách nào mua
Một thùng 12 chai rượu
Cốt nhất DELCROS
LÀ THỨ CỐT NHẤC :—
—: TỐT HƠN HẾT THẢY
HỎI TẠI HÃNG:
L'UCIA
3,4 đường Charner - SAIGON

CHO VAY THẾ RUỘNG
BẢO KÊ
AI MUỐN, XIN LẠI:
Agricultural Insurance Company of Matertonon New-York:
ĐẠI-LÝ
197 Boulevard Galliéni - SAIGON

Diệp tốt

Vì dư dùng nên muốn bán một cái xe Hotchkiss Limousine số trên 5.000 máy móc còn tốt. Giá rẻ lắm!

Ai muốn mua xin do nơi:

Mme Hồ-Trường-Sanh
à Đông-hậu Trà-ôn

(Trà-ôn là quận thuộc về tỉnh Cầnthơ. Đông hậu là một cái làng ở trên Trà-ôn 4 ngàn thước. Quí vị muốn coi xe, hoặc thơ về cô đến tận nhà).

SAIGON - MODE

là tiệm may Công-Tinh-Thành trước, nay đã chỉnh đốn lại chẳng khác gì Tây. Giá cả rất rẻ. Xin quí khách chiếu cố.

SAIGON MODE
80, Bd Bonnard - SAIGON

Hãy coi chừng đàn Cọng-sản!!!

Muốn lánh cho khỏi mối hại nầy thì nên lại nhà hàng của Annam ta mới lập ra hiệu «AU DRAGON».

Món ăn vật uống chẳng những là ngon mà thôi, lại cách dọn dẹp sắp đặt trong nhà hàng coi qua đúng đắng vô cùng thiệt là khéo đẹp.

Sớm mai lót lòng, trưa và chiều uống rượu apéritif, tối lại có đồ ăn đêm như là cháo bào ngư, vân vân...

Đã không mắc mà lại ngồi tại nhà hàng đó coi rất sang trọng vô cùng.

Đó là người Annam ta lập ra đặng ra tài đối thủ với cuộc thương mãi ngoại bang. Vậy xin đồng bào chiếu cố.

AU DRAGON
Bar - Salon de Thé - Consommations de 1er choix
Petits déjeuners - Soupers fins
SAIGON - Téléphone N° 7[illegible]
ANGLE DES RUES SABOURAIN ET FILIPPINI

Các bạn thể-thao!

Mỗi khi anh em có cần dùng món gì về thể-thao, hoặc vợt, hoặc banh, hoặc nón, hoặc giày, xin mời quá bước đến tiệm:

" CHIM SPORT "
18, RUE SABOURAIN, SAIGON

thì chắc sao anh em sẽ được vừa lòng. Chúng tôi rất ân cần tiếp đãi, lại còn tính giá rẻ hơn các chỗ khác nhiều lắm.

BAN và CHIM
Kính mời

Mấy bộ dĩa nên có ở nhà:

Lưu Bình-Kiên	(Văn-Hi-Ban)	Lê-Huê về Hàng-giang	(T.T.)
Phấn-trang lầu	id.	Mai lương-Ngọc	(P.T.)
Dỡ-Lư tự tử	id.	Ơn nghĩa lưỡng toàn	id.
Nữ-trưng-vương	id.	Mạnh-lệ-Quân thoát hài	id.
Mạnh-lệ-Quân	(Tân-Thinh)	Tụng kinh cầu an	

Hãy coi mục-lục của bổn-hiệu thì còn thấy nhiều thứ hay nữa

Đại-lý: INDOCHINE FILMS & CINÉMA
106, Boulevard Charner — SAIGON

Ai chụp hình cũng đặng

[illegible]

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYỄN-VĂN-TRI ở Mỹtho chế ra, đã cứu được nhiều người rồi. Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

HỘT XOÀN

Mới lại trên 200.000$00. Đủ thứ nước, lớn có nhỏ có
Giá rẻ — vỏ ra thong thả — tiếp rước tử tế.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

Dạy chụp hình

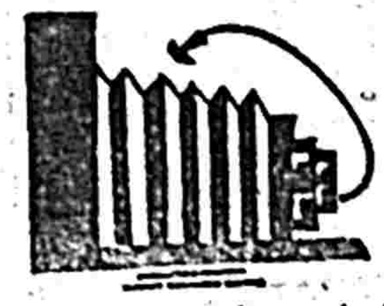

Xin giới-thiệu cùng quí ông.
Muốn biết chụp hình.
Biết chụp mà không biết rửa.
Biết nghề hình chưa giỏi.
Nên coi cuốn sách dạy chụp hình của M. Vũ-hữu-Côn đã nghiên cứu trong 15 năm, cách chỉ dẫn thiệt mau biết. Mỗi cuốn giá 0$80.
Xuất bản ngày 5 Juillet 1930
Tại nhà in TRẦN-TRỌNG-CẢNH
192, rue d'Espagne - Saigon
Téléphone 532
Có chung bán một cặp ngà voi thiệt lớn

XIN CÁC NGÀI ĐIỀN CHỦ LƯU Ý

Tại nhà hàng Đồng-Hương-Lữ Quán của ông Dương-quang-Thinh ở Rạchgiá lại mé biển thiệt tốt, mát mẻ, lại có lãnh việc đất ruộng kiện thưa, và lại cho vay lớn của hãng thế đất ruộng xin các ngài đến tại đây thương nghị.

GARAGE
Nguyễn-văn Phát
N° 1, rue Verdun-Saigon-Tél. n° 769

Hãng sửa xe hơi mới lập, có hàng đèn, đóng thùng xe, sơn xe, có lãnh tiện đồ phụ tùng xe hơi, máy xay lúa, máy cày, có vấn dynamo và magnéto.
Công việc làm rất kỹ lưỡng.
N. V. PHÁT dit BẢY.

Đã rẻ mà lại tốt chẳng kém gì Tây

Bổn tiệm chuyên nghề đóng giầy tây, giầy Annam giầy thêu cườm đủ kiểu, đủ màu, bổn tiệm đặt được nhiều thợ ở Pháp và ở Huê-Kỳ lại, bổn tiệm làm rất thạo nghề, có học nghề và làm nhiều xưởng đóng giầy lớn tại nước Pháp, có nhiều giấy chứng chỉ ban khen và bổn tiệm lựa toàn thợ giỏi, làm rất kỹ càng, buôn bán thật thà xin quí đồng bào dùng thử thì biết

Hưng-Long
122, rue d'Espagne, Saigon
(sau Chợ-mới đi lên)

Lời - Rao

Rao bán đấu giá những đồ đạc trong nhà ngủ « Phong - Cảnh Khách Lầu », từ số 4 tới số 10 đường Sabourain, và hàng hóa, tủ kệ, bàn ghế trong tiệm may « Paris-Modes-Taillor », số 2 đường Sabourain Saigon.

Đồ đạc trong nhà ngủ « Phong-Cảnh Khách-Lầu »
Tính giá 2.130$80
Tiệm may «Paris-Modes-Taillor» 733,80

(Hai cửa hàng này bán góp lại hay là riêng ra cũng được).

Ai muốn mua viết thơ chịu giá gởi cho M. H-V-G BLAQUIÈRE, Syndic - liquidateur, số 9, đường Taberd, Saigon

Định tới trưa thứ năm 26 Juin 1930 thì hết thâu thơ.

THUỐC HO
Nhản con thỏ

Là thứ thuốc tốt chế tạo tại bổn Tiệm mà năm xưa nhiều người dùng thấy hay đã phải để nhựt-trình khen tặng.
Quí-khách muốn biết thiệt hư xin cứ dùng thử một lần sẽ rõ.
Ai ở xa xin biên thơ và mandat cho ông Huỳnh-Can chủ tiệm.

VĨNH-AN-ĐƯỜNG
89 Bd Gallieni
SAIGON

NHỮNG TIN MỚI Ở LỤC-TỈNH

Baclièu

Cao bay xa chạy

Ngày 17-6-30 thiếm Châu thị-Phan, chủ lái ghe buôn ở làng Mỹ đông (Mytho) có chở đến chợ Bạclièu một ghe xoài. Thiếm Châu-thị Phan này bộ xuất hành nhầm ngày gì bất lợi hay sao, nên đi buôn chuyến này hỏng mất cả lời vốn.

Nguyễn Thị-Phan thường chở xoài xuống Bạclièu buôn bán, cho nên quen biết với vợ tên năm Chiếm. Ngày nay Thị-Phan chở xoài xuống, vợ tên năm Chiếm xuống ghe mua chịu của Thị Phan 700 xoài, giá bạc là 17$50 và mua mão một mớ xoài nữa là 6$00, cọng chung hết thảy là 23$50. Vợ tên năm Chiếm đem xoài lên chợ bán quá lâu mà không thấy đem số bạc xuống trả. Thị-Phan hồ nghi mắc mớp cho nên đi kiếm cùng khắp chợ Bạclièu mà không gặp. Tức mình, Thị-Phan mới đi làm tờ cớ nơi làng, hầu sau có gặp mặt vợ tên năm Chiếm mà bắt.

Vợ tên năm Chiếm đã cao phi viễn tẩu, dầu mà Thị Phan tìm kiếm bắt đòi số bạc lại cũng không dễ gì. Con người ở đời: có tin bất lập. Mấy người như vậy đời nào cho nên.

Sadec

Nếu thiệt vậy thì oan lắm ! !

Ngày 10 Juin tôi có việc phải đi xe, qua bến xe thì xe chưa tới giờ chạy, phải đứng đợi hết mười phút.

Có quán ca-phê trước kia, đề vô dùng một tách rồi sẽ lên xe. Gần bên bàn tôi ngồi có ba người coi bộ lạ, chắc là ở xa châu-thành đây, chớ chẳng phải ở xứ khác lại. Ba người uống và nói chuyện mấy đám biểu-tình lối sau này :

— Nầy anh hai, tôi nghe tuội nó hay quá anh !

— Sao ?

— Mấy anh đầu đảng mấy đám biểu - tình thiệt là tài. Tôi nghe người ta nói chúng có bùa và có ngải nữa ; hễ đi đến đâu thì ai cũng nghe theo. Còn tốp thì hăm dọa là khác nữa ; nếu như ai không chịu theo chúng, thì chúng sẽ giết hết vợ con một cách bí-mật.

— Chú mầy nói, tao mới dám nói : hồm rầy người ta đồn rùm ; chúng có phép tà thuật chi đó hay lắm ; hễ chúng đến nhà ai, làm cách gì không rõ, mà người ta chịu nhập bọn liền. Không rõ chúng dùng phép chi mà người ta tin quá.

— Vậy chớ anh không nhớ chuyện Phan-xích-Long lúc nọ đó sao ? Người ta tin quá mà phải mang hại, có lẽ mấy người đó bây giờ còn ở Côn-nôn và khám lớn Saigon.

Nghe chuyện này càng rõ là dân tộc Annam vì thiếu học, nên còn mê-tín lắm, bởi vậy có kẻ không cạn xét nên phải bị án năm ba năm bỏ lại cha mẹ già, vợ yếu con thơ, rầu buồn không xiết.

Nếu mấy người đầu đảng mấy đám biểu-tình dùng phép tà thuật cũng hăm dọa dân ngu dốt, thì xin Chánh-phủ xét lại mà dung chế cho bọn ngu dốt ấy nhờ. Năm nay mùa màng thất, củi cao gạo kém, nếu như bị ở tù thì vợ con yếu ớt ở lại biết lấy chi mà nuôi sự sống. Khổ lắm ! oan lắm ! !

Trần-Văn

Sốctrăng

Bắt bọn buôn hương bán phấn

Vài đêm nay sở tuần thành Sốctrăng khám xét theo mấy nhà ngủ Tân-phát-Hưng, Nam-Việt, bắt được nhiều cô son phấn trong mấy nhà ngủ này và hiện nay các cô bị quan thầy cho nằm nhà thương. Vậy ước ao sao từ rày sắp tới sở tuần-thành cứ bắt gắt bọn ấy thì mới khỏi sự tối tân trong thành, phố vì bọn này ở đâu đông thì rầy rà quá, vì chúng ăn no rồi cả ngày đám quần ên rủ anh rồi sanh ra nhiều mối ác cẳn mà rầy luôn luôn. Nếu ngày nào, bắt hết bọn này thì thật là có ích cho bọn thanh-niên hoa nguyệt, khỏi lo mang bịnh ngặt nghèo trong lúc còn thanh-xuân.

Biênhòa

Câu chuyện đáng sợ

Nguyên hồi 10 giờ trưa, bữa 17 Juin 1930, tôi đang ngồi trong nhà thình lình nghe tiếng nói ồn ào ngoài đường, ngó ra, tôi thấy 1 đám đàn con nít đang cãi cọ mà tranh giành với nhau dặng coi cái sự chi vậy.

Tôi có tánh tọc mạch, xách nón chạy ra. Vừa tới đám đông thì lòng tôi bắt sợ. Tại làm sao mà sợ ? Là vì tôi thấy một người đờn ông độ chừng 27-28 tuổi, đầu nhuộm đầy những máu đỏ, mà tay còn xách cây củi đạng, còn ở sau lưng một người đờn bà, tay bồng con tay cầm cái dao phay. Tôi hỏi ra mới rõ là : người mà đầu đầy những máu là M. P. chồng của người bồng con (là Mme Lê thị-T...) Kế đó tôi hỏi tại làm sao mà phải ra cớ sự như vậy thì anh P... nói rằng vợ của y đánh y.

— Tại làm sao mà vợ anh đánh anh ? Ảnh nói : « Không biết vợ tôi có ngoại tình với ai mà nó toan bề làm hại tôi. Số là hồi trưa tôi đi làm về biểu vợ tôi dọn cơm ăn, nó không dọn, tôi lui cui đi dọn ăn, rồi tôi biểu nó đi ăn luôn thể nó không thèm trả lời, nó cứ chưởi hoài, tôi giận tôi đánh nó một bớp tai, rồi nó chạy. Tôi tưởng rằng nó biết quấy nó chạy. Tôi mới trở vô ngồi ăn cơm. Ai dè con ma ái-tình nó giục lòng nó hại tôi. Bởi sự phu thê nghĩa hiệp, tôi đánh vô ý mà phải bị một đạng củi vô tình nó hun lấy đầu tôi cho đến đổi phải đổ máu. »

Tôi nghe vừa hết câu chuyện thì lòng tôi bắt ái ngại. Ôi thôi đáng ghê cho cái lòng dạ người đờn bà. Đáng sợ thay !

TRƯƠNG-VĂN-NHÔM
Propriétaire à Tân-Vạng

Gocông

Một việc hảo tâm đáng khen

Monsieur Quách văn Nghĩa là một vị nghiệp chủ ở Gocông. Người rất mộ về môn thể thao, ông thấy trong làng nhiều người cũng ham thể thao, nhứt là đá banh tròn, mà ngặt muốn chơi mà sân không có. Nên mới đây ông cho một miếng ruộng ở Đồng-Sơn (Gocông) dặng xúm nhau mà lập hội đá banh.

Ông có lòng tốt cho đất, mà còn cho tiền nữa, dặng trong hội hùn nhau mà sửa sân. Tuy miếng ruộng không bao, ông cho mướn một năm chừng 15,20 thùng lúa, mà lòng hảo tâm của ông cũng đáng bạc ngàn.

Trần-văn-Lợi

Xin lưu ý giùm

Những bài vở hoặc tin tức gởi đến Bổn-báo xin nhớ viết sạch sẻ, đừng viết thảo. nhứt là nhớ viết một mặt giấy.

Làm ruộng

Cách dùng phân tro tây hiệu CON CÁ

Mỗi mẫu bỏ mười bao phân 50 kilos.

Trộn phân với trấu ướt dặng dễ rải vì phân nhiều lắm sợ gió bay đi chỗ khác.

Rải phân sau khi cấy, rải phân rồi bừa lại cho đều rồi mới cấy lúa.

Nên dùng phân thứ KA mà làm mạ, mỗi công bỏ một bao phân, trộn với trấu như nói trên đây, cấy rồi rải phân xuống, bừa trục cho kỹ rồi mới rải giống. Chừng ít bữa thì mạ lên tươi tốt.

TRƯƠNG-VĂN-CAM
Đại-lý Hãng Tân-Công-Ty, Phân, tro tây Bac-kỳ hiệu CON CÁ
40, Quai de Cambodge, CHOLON

PHƯỚC-KIẾN HẠ-MÔN
Trần Dưỡng Di Đường

Sâm Nhung Điều Kinh Chỉ Bạch Đái Hoàn
Nhan hiệu « SONG PHỤNG »
Thuốc thánh trị bịnh đường kinh và chứng bạch đái lâu ngày

Thuốc này chủ trị những chứng bịnh đờn bà bởi tử-cung hư, làm bịnh đau máu và chứng bạch đái hạ lâu ngày không hết, đều nổi nước da vàng úa, mình vóc ốm gầy như muốn thành lao ; nếu uống thuốc này cho thường, chẳng bao lâu sẽ thấy nó có công hiệu lạ lùng, trở nên tinh thần khoẻ khoắn, ngon ăn ngon ngủ, mà những tật bịnh tự nhiên phải hết ấy là một phương thuốc vương-đạo, trừ tật mà hồi bổ căn bổn, cho nên trừ hết bịnh, thật nó có tài điều kinh chưởng tử, trừ chứng đau máu và bịnh bạch đái linh nghiệm như thần.

Tánh thuốc này rất hạp với khí hậu các xứ nóng, đã ngoại 30 năm nổi danh tiếng tại quần đảo Nam-dương (thuộc địa Hồng-mao và Hà-lan), những tiệm thuốc ở các nơi ấy có lãnh bán cả, đều cho là thuốc thánh của đờn bà vậy.

Mỗi ve giá là : 1$50

Y-học-sĩ TRẦN-KIẾM giám chế
Tiệm tại đường Paris số 28 — CHOLON

Lời cám tạ

Nguyên tôi hồi 30 tuổi, mình cả gầy ốm yếu, còn mắc bịnh đau đường kinh tới kỳ ra ít lắm mà không phải kinh kỳ, khi có khi không, hoặc có một ngày nửa ngày không chừng sanh chứng ho hen, suyển nghịch nhứt cẳn xây xẩm khác nước, muốn ọe, nhọn, bụng đói ăn chẳng đặng hễ ăn vô thì đầy trố đái-trên, tay chơn yếu đuối, đi đứng khó lòng. Từ trong lúc năm trời nay hễ cứ tới kinh kỳ thì có những chứng bịnh ấy, mà đã trị thuốc năm trời rồi cũng chẳng có chút chi là bớt, càng uống thuốc càng thấy nặng thêm thật là khó chẳng biết nói sao cho xiết. Thời may nhờ ông y-sanh Trần-Kim chủ nhà thuốc « DƯỠNG-DI-ĐƯỜNG » số 28 rue Paris, Cholon, coi mạch mà đoán chắc rằng là bịnh khí-huyết đều hư, nên coi mạch rồi mới trao cho tôi thứ thuốc « Sâm nhung điều kinh chỉ đái hoàn, nhãn song phụng » mà tôi đem về uống nội trong ba ngày thấy thần hiệu, kinh kỳ lại tốt, nên đề mấy lời vào quí báo mà cám ơn ông thật rất giỏi.

Madame KHUN-SENG-CHEONG
Hiệu rue Cheong-Seng, quai des Jonques
N° 189, Cholon

Bán đủ thuốc gia truyền
Trừ bịnh ghiền á-phiện

Mấy phương thuốc sau đây rất quí báu trong đời, của nhà Thầy danh ở Bắc-kỳ, chánh gốc mấy đời lưu truyền, trị bịnh trăm ngàn người không sai một. Cho nên mỗi tháng tiếp được mấy trăm thơ các tỉnh gởi đến công nhận là TIÊN-DƯỢC và không còn ai chẳng nghe danh. Có bịnh trước hết xin dùng thử... khắc bị tiền mất tật còn.

Mỗi thứ làm ra hoàn, có ve rất kỹ, uống dễ mà khỏi ai khác, không hại đường sanh dục, các thứ có toa riêng, chỉ cách dùng rành rẽ.

1- THUỐC BỎ Á-PHIỆN *dọi tài không hề phải chết nào, ăn ngon, ngủ khoẻ, đại-tiện mỗi ngày, làm việc nhiều không khi mỏi mệt, ai cũng dùng được. Cứ tính hút mỗi ngày 1$00 thì tốn 6 ve đủ bỏ, 1 ve 70 hoàn giá 1$00.*

2- THUỐC ĐIỀU-KINH BẠCH-ĐÁI *thật hay, trong 5 ngày dứt bịnh, cải đường kinh nguyệt đúng kỳ, lợi đường sanh dục, mặt mày xinh đẹp lạ thường, uống 3-4 ve dứt tuyệt, 1 ve giá 1$20.*

3- THUỐC ĐAU LẬU, *Lậu mủ, lậu kế, lậu huyết, lâu năm thành cái, uống uống 12 ve nhẹ 6 ve dứt tuyệt, mỗi ngày uống 1 ve, 1 ve giá 0$70.*

4- THUỐC DƯƠNG-MAI TIÊM-LA *lâu ngày nhập cốt, lở lẩy nhức nhối cả thân mình, uống 6-7 ve hết bịnh, mỗi ngày uống 1 ve. 1 ve giá 0$75.*

5- THUỐC TRỪ-CĂNG *Tiêm-la và Dương-Mai, uống 2 ve, 1 ve giá 0$75.*

6- THUỐC BỘT *trị tiêm-la và các thứ ghẻ, lát, trong 24 giờ lành, 1 ve giá 0$50.*

7- THUỐC TẾ BỔ *cho người già cả, đau mới mạnh, làm việc nhiều hao tổn, đau bịnh hoa-liễu khí huyết kém, uống trong 1 tuần thì tráng kiện như xưa, 1 ít uống một tháng giá 15$00, nửa ít 8$00.*

THUỐC HO-LAO 0$50, THUỐC SIÊN 0$70, THUỐC HỎI KÁCH 0$30, *mỗi thứ dùng 2-3 ve hết bịnh.*

Quí ông mua thuốc, xin viết thơ nói rõ căng bịnh tôi gởi tận... *Lãnh hóa giao ngân ».*

Thơ và mandat đề như vầy :
M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN
137, Bd Albert 1er — SAIGON

L'INDUSTRIE MODERNE

NGUYÊN-TAN-PHAT
59-61, Rue Colonel Grimaud
SAIGON
Téléphone: 719

Hãng thiện nghệ bán máy in gạch, ngói, máy xay gạo, máy nước đá, máy ép dầu, máy bơm nước, máy cưa cây, máy canot, máy hơi, lò lửa, máy Mazout chạy dầu cặn.

Có lắp và ráp rồi nhiều căng nhà máy gạch và máy gạo đều đặng vừa lòng Thân-chủ, nên còn biểu giấy tốt của Thân-chủ gởi tặng khen. cũng nhờ chủ Hãng đã thiện nghệ hơn 20 năm trường về nghề máy ; có bán đủ đồ phụ tùng cho máy gạch và máy gạo

NHÀ BẢO-SANH CỦA CÔ MỤ
M. THOUVENEL

Nhận nuôi và trị-bịnh cho trẻ nhỏ
Có đậu bằng HỘ-SANH ở PARIS,
Cựu Sanh-viên các trường thuốc lớn

Con nhỏ đau yếu, đờn bà tới kỳ sanh nên lại dưỡng đường của cô ở phố MAC-MAHON căn số 178 — Giây thép nói : 606

Giờ khám bịnh
CHIỀU 3 giờ tới 5 giờ | SÁNG (không lấy tiền (trẻ con nhà nghèo) 8 giờ rưỡi tới 9 giờ

Trồng đậu và chích thuốc

CRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP ĐỊA ỐC NGÂN HÀNG
Hội danh Công-ty vốn hơn 110.000 quan

CHI CUỘC Ở NAM-KỲ
SAIGON : 32 Boulevard de la Somme
CANTHO : Rue Delanoue & Saintenoy
Chi cuộc khác : NAM-VANG, HANOI, HAIPHONG, BANGKOK

CHO VAY THẾ CHƯN, KỲ HẠN LÂU NĂM

Thế chưn đất nhà châu-thành, góp mỗi tháng mỗi ba tháng, mỗi sáu tháng hoặc mỗi năm Tiền lời : 12 %.

Thế chưn đất ruộng : mỗi năm lúc mùa màng làm xong đóng mỗi lần. Tiền lời : 10 % — Và theo cuộc thêm 2 % tiền huê hồng bảo lãnh.

CHO VAY DẶNG CẤT NHÀ PHỐ

Quí vị muốn hỏi lung điều chi xin viết thơ cho chi cuộc nào gần quí vị : [illegible]

PHÒNG TRỒNG RĂNG
LAM-QUANG-SI

Đường Georges Guynemer số nhà 76 (Saigon Chợ-cũ)

Rất thiện nghệ về việc trồng răng nhổ răng, đã mấy mươi năm rồi ; phần nhiều ai cũng biết.

Vậy đồng-bang, ai muốn trồng nhổ răng, hay bịch răng vàng, platine ; thì nên đến phòng trồng răng của người : **Vì nghề chung mà ý riêng.**

Kính cáo.

Cám tình ! ! Đáp nghĩa ! !

Nhờ ơn quí đồng bào hạ cố đến chúng tôi, vừa giúp vừa làm nghĩa nên hiệu « *Đức-Thành-Hưng* » đã 15 năm nay được bền vững. Chúng tôi lấy làm hàm cảm, chẳng biết lấy chi đền đáp, nên mới mượn tờ báo đề tỏ lòng chẳng quên ơn quí-vị đã trưởng tình đến chúng tôi.

Muốn đền đáp nghĩa cao sâu ấy nên chúng tôi hết lòng lo tạo thành một cái Restaurant « Đức-Thành-Hưng » ngang gare Giađịnh hồi năm 1927 đến nay, và một gian phòng ngủ « Đức-Thành-Hưng » khách-sạn tại cầu Bạn-Ky cách châu thành 2 ngàn thước noi theo con đường đi Thủ-đức. Phòng rất nên tinh khiết, rộng rãi và mát mẻ, lại có sẵn bồi mau mắn và tin cậy cho quí-khách sai khiến và cũng có chỗ rộng rãi cho quí khách đãi tiệc, rượu, trà, hoặc là nhóm hội mà thiết đãi. Thật là một chỗ rất xứng đáng tiếp đãi quí khách.

Muốn cho vừa lòng quí-khách một ngày một thêm nữa nên chúng tôi có mở thêm một tiệm Café « Đức-Thành-Hưng » 223 rue d'Espagne ngang Modern Cinéma là nơi quí khách dùng điểm tâm, hoặc dùng bữa trưa, tối cũng những món đẹp da quí khách đều có sẵn.

Tóm lại, như quí-vị nào muốn đặt tiệc, cơm annam, hoặc là cơm tây cùng các thứ bánh trong tiệc thì xin đến chúng tôi mà thương nghị.

Đức-Thành-Hưng, *kính đồn*
139-141 Rue Albert 1er, Dakao

LỜI RAO
XIN BÁT QUÂN GIAN

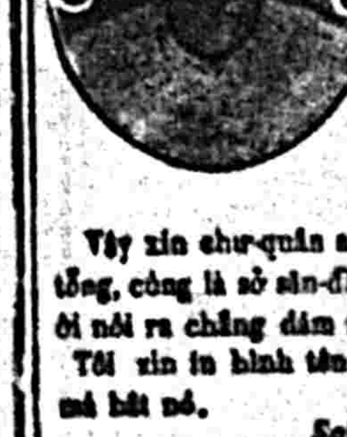

Kính cáo cùng chư-quân ở Lục-tỉnh, nhứt là hạt Sadec, có tên Nguyễn-văn-Y, 32 tuổi, gốc ở làng Tân-qui-Tây (Sadec) có đem ghe đến xin cho chở hàng đi Lục-Tỉnh.

Bởi vậy hôm ngày 5 Mai tôi có giao cho nó chở hàng đi Tou-Hon gần miền Tịnh-Biên.

Đi dọc đường, nó ăn cắp bán của tôi, rồi bỏ ghe mà trốn từ đó đến nay. — Tôi có vào đơn thưa tên ấy nơi phòng quan Biện-Lý Saigon ngày 23 Mai 1930.

Vậy xin chư-quân ai bắt đặng nó đem đến tôi, hoặc là giao cho làng, tổng, cũng là sở sen-đầm, thì tôi chịu thưởng một trăm đồng bạc. Một lời nói ra chẳng dám sai chạy.

Tôi xin in hình tên Nguyễn-văn-Y vào đây dặng chư-quân dễ nhìn mà bắt nó.

Saigon le 28 Mai 1930

Signé : ONG-TICH
Entrepreneur de transports
demeurant N° 20 Bd. Charner
Dực bên đường Kinh-Lấp — SAIGON

BÍ-MẬT TIỂU-THUYẾT N· 15

DÒ LẦN TRONG BÓNG TỐI

Tác-giả: Bửu-Cảnh

Ngọc mỹ-nhơn trước mắt

(*Tiếp theo*)

Chúng tôi ngồi chơi một hồi lâu, nhưng thấy chỉ một mình bà sáu Sậy (là người hầu hạ cô hai) tiếp chuyện với chúng tôi mà thôi, còn cô hai thì ừ hử cho có chừng vậy nên chúng tôi cũng có ý buồn, mới đứng dậy kiếu từ.

Ra khỏi cửa phòng, chúng tôi gặp một người Huê-kiều râu tóc bạc hoa râm đi với một người còn trẻ tuổi, ở dưới thang lầu đương bước lên. Chẳng may thầy tư, là anh em bạn của tôi, xuống thang lầu đụng người trẻ tuổi ấy. Thầy tư liền xin lỗi. Anh nọ nói d ng rất cọc cằng:

— Đụng cái gì mà đụng mạnh dữ vậy? Tôi gượng lại được, bằng không thì đã té nhào rồi, có lẽ cũng dập đầu, gãy tay, thầy có xin lỗi cũng không ích gì cho tôi. Từ rày sắp tới thầy đừng có vừa đi vừa ngủ gục như vậy nữa thì tốt hơn.

— Tôi đụng thầy, tôi có xin lỗi thầy, sao thầy còn mắng tôi là đồ ngủ gục?

— Không phải ngủ gục sao mà đụng người ta? Dầu thầy đổ tôi bạt tai thầy, rồi tôi cũng xin lỗi, thầy có bằng lòng không?

— À, thầy đòi bạt tai tôi phải không?

Chuyện nhỏ hóa to, đụng chạm với nhau một chút mà gần đánh lộn. Tôi lật đật can hai đàng ra. Người Huê-kiều già cũng nói tiếng Quảng-Đông biểu người trẻ tuổi kia đừng có nóng nảy quá. Chúng tôi vừa mới nghe người trẻ tuổi ấy cãi lẫy bằng tiếng Annam, dọng nói chẳng khác người Namkỳ, bây giờ anh ta nói tiếng Quảng-Đông thì mới biết anh ta là một người khách trú hoặc lai Annam hoặc sanh đẻ bên nước Annam. Anh ta bị người Huê kiều già kéo đi, mà cũng còn nói với với thầy tư:

— Tôi nói tên tôi cho thầy biết đặng sau còn gặp gỡ. Tôi tên là Triệu Bình, bất cứ lúc nào thầy muốn gặp tôi thì thầy hỏi mấy người các chú vậy chớ mà-chín Bình ở đâu thì họ chỉ cho thầy liền.

Thầy tư muốn trả lời, nhưng tôi cũng không cho. Tôi nghĩ vì nói với một đứa cộc cằng như tên nầy chẳng khác nào đấu khẩu với người say. Bên kia người Huê kiều già cũng kéo tên ấy lên lầu cho hắn hết kiếm lời mà chọc cho thầy tư thêm giận.

Tôi trở về chỗ tôi trú ngụ, yên lòng chờ đến thứ năm, không đến khách sạn Nam-đồng-Lợi nữa vì tôi biết chắc rằng cô hai Kim sẽ đi chuyến tàu bữa đó mà về Saigon, tôi cứ xuống tàu, hoặc trước một ngày thì hai bên gặp nhau mà lại gần gũi với nhau trong vòng bốn năm ngày.

*
* *

Keo sơn gắn chặt

Quả thiệt như lời bà sáu Sậy nói, tới thứ tư, vào khoản 10 giờ, hai người xuống tàu Claude Chappe, cũng lấy hạng nhì như tôi. Sáng thứ năm tàu kéo neo chạy về Saigon.

Tàu chạy từ 6 giờ sáng thứ năm cho đến 5 giờ chiều chúa nhựt mới vô tới Saigon. Trong bốn bữa, đó tôi được hân hạnh ngồi chung với cô hai Kim một bàn ăn, và những lúc linh đinh giữa biển hành khách đều lên trên bông (pont) tàu ngồi chơi, tôi thường kiếm chuyện nói với bà sáu Sậy đặng không lìa cô hai Kim, nên chi đi đường xa mà vui lòng lắm, cặp con mắt của tôi lấy làm thỏa thích.

Càng gần gũi, tôi càng mến nết na của cô hai Kim, thiệt là đằm thắm, ít nói ít cười. Đáng lẽ thì trong bốn ngày ở dưới tàu sao sao tôi cũng tỏ cho cô biết lòng tôi quyến luyến, song mở miệng không ra vì bao giờ nét mặt cô cũng nghiêm chỉnh.

Về đến Saigon tôi cũng chưa nói được với cô hai Kim một lời nào mà sợi dây ái tình đã quấn chặt lòng tôi, chẳng lúc nào tôi nguôi được. Tôi thầm nghĩ nhan sắc ấy đã vừa con mắt của tôi, nết na ấy đã vừa lòng tôi, dầu cho nhà cô ta có nghèo hèn, cô ta cũng xứng đôi với tôi, huống chi cách cô ta ăn xài trong lúc du lịch Bắc-kỳ làm cho tôi hiểu rằng cô ta là một người con gái nhà giàu, vậy thì Châu-Trần còn có Châu-Trần nào hơn? Tôi bèn nhứt định cậy mai đi nói đặng cưới cô hai Kim.

Bà sáu Sậy có chỉ nhà cô hai Kim ở trong Cholon cho tôi biết. Tôi biểu dì chín Út đi lãnh việc ấy cho tôi. Việc chi chớ việc làm mai thì đờn bà giỏi hơn đờn ông thập bội. Vô Cholon có một lần mà dì chín Út đã quen thân với bà sáu Sậy. Cách vài bữa sau, vô một lần nữa dì đã tỏ bày chuyện tôi cầu thân, bà sáu Sậy hẹn ba ngày sẽ trả lời. Quả thiệt như lời hứa, cách ba ngày bà sáu Sậy ra Saigon mời tôi vô Cholon đặng nói chuyện với chú ruột của cô hai Kim là trưởng tộc nhà cô.

Tôi vô đó, tưởng chú của cô hai Kim là ai lạ, té ra là người Huê-kiều tôi gặp lúc nọ ở Hànội. Ông ấy nói tiếng Annam tuy không được rõ cho lắm, nhưng nghe cũng dễ hiểu. Ông chào hỏi tử tế mời tôi ngồi, mời tôi uống nước, rồi nói:

— Tôi là chú ruột của con hai, cha mẹ nó đã khuất rồi, nên cái quyền định đôi lứa nó tôi phải lãnh lấy. Tôi nghe nói thầy muốn cưới nó, nên phải vô đây nói chuyện cho rành rẽ.

— Thưa ông, ông tính như vậy rất phải lẽ.

(*Còn nữa*)

LỜI RAO

Nay tôi đã sang tiệm **PHƯỚC-HẢI** *tại chợ châu thành Mytho, nợ nần chi của chủ cũ tôi chẳng biết đến, nên tôi đề lời cáo báo nầy cho khỏi sự lôi thôi về sau*

Nay lời

NGUYỄN-VĂN-SỐ.

QUẢNG-CHÂU

4.., Quai de Cheque CHOLON (ngang gare Jaccarée)

Chụp hình rất khéo, ít nơi sánh

Saigon có một không hai

(Thấy mà bỏ qua rất uổng)

Phàm làm người ở trong vòng tạo-hóa, trên mặt đất nầy, ai cũng hay sợ họa phước vô đoan, coi thử gian có mấy ai mà biết đặng, thì phải tìm Thầy mà hỏi trước, xét trong khoản chánh kẻ tà cũng khó mà phân biện. Còn tôi đây từ 10 năm trở lại trước, chẳng những nơi viễn-địa tìm Thầy mà học hỏi (tại Hànội), Y-bác chơn truyền; lại còn nhờ trong gia-đình chỉ giáo, cho hay rằng: Phụ nghiệp tử năng thừa, nhiều năm coco quang bí-mật. Thật có công đèn sách bấy lâu, nay mới thành nghề: Xem tướng, coi chỉ tay, chiêm phong thủy, chọn chỗ thích-hiệp; năm, tháng, ngày, giờ; đồ huyệt-mả (cuộc sanh phần và di táng), coi phương-hướng cất nhà (thượng lương), cầu công danh, gia-đạo, tầm vật; mỗi việc, tôi dám đoán quyết, kiết-hung cùng họa-phước vân vân. Còn sau đây, như ai có khoản vợ chồng trắc trở, phụ-tử bất hòa; kẻ nam người bắc, thì tôi cũng có thể làm dứt cho biệp lại đặng như xưa. Từ 10 năm trở lại đây, tôi xuất thân làm nghề nầy, đã nhàn-du từ Nam chí Bắc và Cao-miên, đều được qui liệt-vị hoan-nghinh, hết lòng cổ-cả, nên cái nghề của tôi tấn phát hằng ngày, bề gia-đạo trở nên đồ-sộ. Tôi mà quang-cáo ra đây, trước là tỏ ý cám ơn qui liệt-vị và tạ tất lòng tri-kỷ. Sau xin mời hàng: Sĩ, Nông, Công, Cổ ở lục-châu, có việc chi cần dùng theo lời tôi phô bày ra đây; xin dời gót đến coi, tôi hết lòng thâm cảm.

Hồ-ngọc-Sung, Thầy Annam

Ở đường Đốt-banh số 132, tại Chợ-mới, Saigon

Xin nhìn cho kỹ cái ảnh tôi để trên đây thì khỏi lầm kẻ giả mạo danh

NOUVEAUTÉS AUTOMOBILES

35, Colonel Grimaud, Saigon

Ngang gare xe điển Cuniac

Téléphone : 747

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng xe hơi, xe máy, xe máy hơi, tiệm tuy mới song chủ có mòm nơn thông thạo, nhờ giao thiệp rộng nên biết hết các giá hàng, dầu tốt xấu rẻ mắt.

Tiệm tuy nhỏ song bán đủ đồ và rẻ hơn các tiệm lớn vì sở lợi ít không nhiều người làm công như ai. Đích thân chủ đứng bán nên có thể bán được rẻ nhiều.

Xin đồng-bào niệm tình đến mua thử thì biết.

PHẠM-VĂN-THÂN

Bd GALLIÉNI 7 à 29

Phòng lớn hơi rộng rãi vệ

Téléphone : 776

Tam-Kỳ Khách-Lầu

HUỲNH-HUỆ-KỲ Chủ-nhơn

Annexes Rues Colonel Grimaud et Bourdais rất mát mẻ

Đông-Pháp mới có một!

Tiệm bán cơm chay và đồ điểm tâm chay

Mới dọn tại đường Colonel Grimaud số 31 giáp phố mới ngang ga xe điển đường dưới (gare Cuniac) trước chợ Bến-Thành-tiệm dọn rộng rãi sạch sẽ, gần bến xe hơi, gần khách-sạn rất tiện cho qui khách ở xa đến Saigon muốn dùng bữa chay. Rất tiện cho qui ông ở Saigon-Cholon, Giadinh, còn phải đi làm rước dùng lót lòng hoặc dùng bữa chay. Bán thường ngày và cũng có nấu cơm tháng. Bất luận người tu hành hay là không tu mà muốn dùng bữa chay, xin thỉnh đến giúp giùm cho bổn hiệu đặng bền vững lâu dài thì chúng tôi rất đội ơn. Món ăn mỗi ngày trên mười món và đều đổi bữa. xin hỏi toa đồ ăn (Menu) mỗi ngày.

DAKAO PHOTO

là nhà chụp hình có danh ở Saigon và lục-châu ai cũng biết. Hình thiệt giống và khéo, làm kỹ lưỡng không đâu bì kịp!

Ở ngang gare xe điển Đất-hộ

8 et 10 Rue Martin des Pallières, 8 et 10

DAKAO-SAIGON

Sté Ame POINSARD & VEYRET

PARIS - SAIGON - PNOMPENH - HAIPHONG - HANOI

Máy cày hiệu ALLIS-CHALMERS

thiệt tốt, rẻ, cày mau, chạy dầu hỏi hay là essence. Điền-chủ nào muốn mua sẽ đem máy tới ruộng cày thử. Ở xa viết thơ hỏi báo *Đuốc Nhà Nam*, N· 72 đường Lagrandière — Saigon.

HẠNI HẠNI

Nước thiếu, mạ khô, đất nẻ. Các nhà nông nên lo mua:

Pompe hiệu RATEAU

là hiệu rất có danh tiếng làm pompe tốt hơn hết bên Pháp. Đem nước vô ruộng một giờ được đến 10.000 m3 nước. Muốn để trên xe hay để trên ghe cũng được. Pompe nhỏ và lớn có thể đem nước vô ruộng được từ 200 m3 tới 0.000 m3 nước trong một giờ. Hội Thập-Mười có mua đã chứng chắc là tốt. Muốn mua xin tới thử tại hang:

POINSARD & VEYRET

Boulevard Charner N· 121, Saigon

NOS COURS DU SOIR

Leçons de Français & de Mathématiques par un professeur bachelier et un professeur diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie.

Préparation aux divers concours de secrétaires, aux concours d'admission à l'Ecole P. T. T., **Commerce et T. P. de Hanoi.**

Comptabilité commerciale par un professeur français Expert comptables près des Tribunaux de Saigon.

Annamite par un professeur rompu dans la carrière.

ECOLE ĐÀO-THAO-VỸ

108, Rue Mac-Mahon, 108

(Derrière la Prison Centrale de Saigon)

TIỂU-THUYẾT

Nguyễn Tuyết-Hoa

Tư-sắc trên đời

Tài nghề dưới thế

(*Nữ-học-đường học-sanh*)

Nhà in: ĐỨC-LƯU-PHƯƠNG

số 158, Rue d'Espagne, Saigon

XUẤT BẢN **TRỪ BẢN**

AUX CISEAUX D'ARGENT TÂN-TÂN

90, Boulevard Bonnard — SAIGON

— Anh đi đâu mà vội dữ vậy?

— Tôi phải lại tiệm may TÂN-TÂN để mua một cái áo mưa, hèo người ta mua hết. và may may bộ đồ, vì chỉ có ở đó có hàng tốt đặc-biệt, may khéo đặc-biệt, mà giá lại rẻ đặc-biệt nữa.

— Phải đó! Anh mua áo mưa và may áo ở đó mà bận thì không ai chê vào đâu được!

CÁC TAY CHỤP ẢNH

HÃY MUA ĐỒ MỚI MÀ GIÁ LẠI RẺ:

THUỐC (Produits chimiques)

KIẾNG (Plaques)

GIẤY (Papiers)

CARTONS

ĐỒ PHỤ TÙNG (Accessoires)

Đại-lý: PLAQUES

ELECTRA

Photo THÁI-SANH

108, Rue des Marins — CHOLON

Thuốc gia truyền

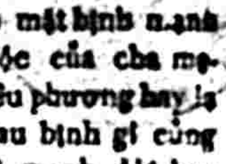

Bổn-đường chuyên trị bạch đái điều kinh dưỡng thai bảo sản, tài tình trị tiêm-la, giang-mai, sang độc phù minh và các bịnh lậu lâu mới nặng nhẹ thế nào có đủ phương trị theo mặt bịnh mạnh dứt ngày sau sanh con, đứa nhỏ khỏi chịu độc của cha mẹ. Những thuốc dùng và trị các bịnh ngoài da có nhiều phương hay lạ lắm, thuốc xổ đại tài, bất kỳ người lớn con nít đau bịnh gì cũng có đủ phương thuốc toàn là đồ gia truyền trị mạnh dứt hay lắm, độ nhứt trị con nít ọc, la ban, trái tại nhà thuốc sẵng Thầy đại tài, ai muốn xem tờ nói việc thuốc rành rẽ hoặc hỏi điều chi nhớ để cò trả lời, thơ mua thuốc nói chứng thiệt kỹ đề ngay cho!

NGUYỄN-VĂN-TÔN

Chủ nhà thuốc gia truyền

Hiệu SANH-SANH nhãn CHIM ÉN

Tại CÁINHUM (Cochinchine)

Ai muốn lãnh làm đại-lý xin thơ thương nghị sẽ có điều lệ và mục-lục thuốc gởi đến cho

Hình chụp ở

QUẢNG-CHÂU

ai dùng phải cũng nhận là tốt

Chụp hình ban ngày và đêm

Có đèn lampe à vapeur de mercure để chụp, hình coi rất tốt

Thuận-Thái-Lai

số 333 đường Thập-bình Cholon

Bán đồ nữ trang, vàng, ngọc, và kiếng đeo mắt thật thủy tinh

Tiệm ngánh ở Quảng-đông thường-cảng danh tiếng hơn 30 năm nay

Tiệm chúng tôi chuyên bán các thứ đồ ngọc, châu ngọc, thạch ngọc, và bông tai, vòng, hột ngọc, chuỗi, thiếu món nào, lại thâu trữ-châu đủ qui cũng các món nữ, trang bằng vàng thấy đều xinh đẹp. Bằng cớ chúng tôi có tiệm tại bên Quảng-đông gởi sang; bên các món đồ nữ trang, tại thợ Hương-cảng làm ra vàng, thật trắng thì. Mọi món đồ đều có ghi hiệu của chúng tôi vào để chúng rằng không có đồ chi giả dối. Những tiệm bán đồ vàng, ngọc ở Saigon-Namvang và các tỉnh khác đều có mua của tiệm chúng tôi mà, bán lại.

Kính mời qui khách ghé lại, xin thành tôi hết rất hoan nghinh và tính theo giá rẻ.

Thiên hạ hoan nghinh lắm

Hiệu thuốc sáng lập năm 1925 đã được đồng-bào hoan nghinh lắm, có gần 200 thứ thuốc trị đủ các bịnh người lớn trẻ con, toàn là thuốc của danh-y Việt-Nam và Lương-y có cấp bằng y-học chỉ ra theo hóa-học tân thời, có nhiều chứng khó trị như đàn bà đau huyết trắng, đau máu, đẻ chửa khó nuôi hoặc không thai nghén, kinh nguyệt bất điều, có thai sanh nhiều bịnh lạ vân vân... các chứng khó nuôi trẻ con là chứng ọc và mạng tỳ, nhờ học được phép trị và thuốc của Nhựt-bổn mà trị trăm bịnh đều lành vang lừng danh tiếng, không bịnh gì là không có thuốc hay. Về các chứng bịnh phong tình huê nguyệt giang mai với lậu thì bổn hiệu lại có đủ thuốc chuyên môn, đầu bịnh lâu mới, khó, dễ, cách nào, biến nhiều chứng lạ kỳ cũng có đủ thuốc kỳ phương trị mạnh mà không hại đường sanh dục. Bịnh gì mua thuốc cũng phải kê cho thật kỹ, muốn hỏi điều chi nhớ để cò trả lời, có catalogue thuốc để cho ngài nào hỏi.

Ở Saigon trữ bán tại 30 rue Aviateur-Garros Téléphone 923

Các nơi, thơ mandat cứ để cho:

M. DINH-THÀNH-SONG

à Cái-nhum (Vinhlong)

TRỜI NƯỚC NAM

262, Rue d'Espagne

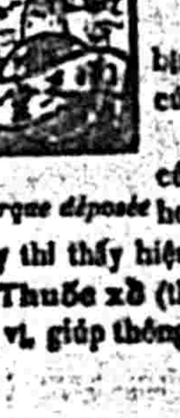

Marque déposée

— Ủa anh! ra thảo giờ không trời sao?

— Phải đâu, có trời mà trời khác, còn TRỜI NƯỚC NAM đây là: hiệu thuốc NAM THIÊN ĐƯỜNG 262, rue d'Espagne Saigon; để hiệu nhãn ÔNG TIÊN TRÁI ĐẤT, thuốc thần hiệu hoàn cầu có một.

Thuốc thiên thời (trừ dịch thiên được). Trị bịnh thiên thời nguy cấp, rất thần hiệu, 100 người cứu được 99.

Thuốc ho (chỉ khái dược). Thuốc nầy nghiên cứu lâu năm, giúp nhiều người, hết bịnh, ho gió, ho lao, ho ra huyết, lâu hay mau, mà dùng thuốc nầy thì thấy hiệu nghiệm, thêm bổ phổi, bổ tinh thần.

Thuốc xổ (thiên dược). Trị và tẩy độc, xổ ra nhiều đàm, bổ tỳ vị, giúp thông đường tiện, ăn thơm ngọt như bánh.

Chủ-nhơn. Đoàn-văn-Khuê

HẢY DÙNG PHÂN TRO HIỆU "CON CÁ"
THÌ HUÊ LỢI TĂNG BỘI PHẦN

École Centrale de Commerce

(Annexe de l'Académie Dactylographique de France)
47 Rue Vassoigne (Tândinh) SAIGON
Directeur : TRẦN-MẠNH-NHẦN

THƯƠNG DẠY — BÚT TOÁN. Lớp nhứt — Dạy các trò từ lớp nhứt trở lên để ra làm aide-comptable. Học trong ba tháng thì thông thạo.

Lớp nhì — Dạy các trò đã học lớp 2e Année và 1e Année và học xong bậc nhứt, hoặc mấy thầy làm aide-comptable và chef comptable. Học trong sáu tháng thì thông thạo.

ĐÁNH MÁY VIẾT — Dạy cả ngày : sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 1 giờ tới 5 giờ. Học-sanh đặng phép thi lấy cấp-bằng của Académie dactylographique de France.

TIẾNG NGOẠI-QUỐC. Chữ Anh và tiếng Quảng-đông.

Dạy cả năm không nghỉ

Trường có linh hội-sanh ở trong

Giáo-sư thiệt rành rẽ, có cấp-bằng các trường Cao-đẳng thương-mãi ngoại-quốc và Đông Pháp

BÁN RAO HÀNG

Máy hát sơn thủy hiệu SONATA, hát dùng 3 mặt dĩa, trong nắp xi kền tốt đẹp phi thường, có phụ thêm 10 dĩa Pathé cải lương kim sát và 10 dĩa Pathé cải lương kim xoàn, bảo lãnh chắc chắn, 1 máy hát và 20 dĩa toàn mới tinh hảo. *Giá thật rẻ 41$00*

Mới lại dĩa Ilêka dien khí, hát bộ Vạn-Thành-lan, dĩa hát nhà trò ca điệu Huế, và dĩa cải-lương đàn-thổ có dạng đờn tây rất thâm trầm.

Lãnh sửa máy hát và đồng-hồ. Bán đủ thứ dĩa hát và đồ phụ tùng. Gởi cách lãnh hóa giao ngân

Lê-văn-Tai

N° 82 Rue Georges Guynemer (chợ-cũ) Saigon

Registre du commerce N° 423

ÔNG NÀO ƯA NGHE HÁT NHÀ TRÒ, CÔ ĐẦU

Lại ngay tiệm ĐỖ-NHƯ-LIÊN thì có đủ các đào hát (có danh tiếng hát hay ở Bắc-kỳ;

Các thầy muốn tập đánh máy cho mau biết, lại ngay tiệm ĐỖ-NHƯ-LIÊN mà mượn một cái máy đem về tập trong một tháng thì thành nghề.

Bổn hiệu chuyên bán những hàng hóa kể ra sau này :

Bán đủ phụ tùng xe hơi, xe máy dĩa hát đủ thứ tiếng ; có tài riêng về nghề khắc con dấu, khắc hình vô đá, vô thau, khắc con dấu bằng đá để mộ bia.

ĐỖ-NHƯ-LIÊN
91-93 rue d'Espagne
SAIGON
Teléphone N° 690

HAY NHỨT!
Nhà Gia-truyền
Dưỡng thuốc THẨM-THIỆN-ĐƯỜNG • Hải-phòng •
Adresse : LƯU-THANH-TẬP
(Ville)

TIỆM MAY
Đoàn-thành-Tạo
43, rue Amiral Courbet Saigon

Y-phục tây nam theo kiểu kim-thời nỉ, laine fantaisie bên tây mới lạ nhiều thứ thiệt tốt, lãnh giá rẻ hơn các nơi. Nếu quí ông, quí thầy ở xa muốn cần dùng lấy gấp tiệm tôi cũng có thể làm vừa ý các ngài được. Trong 24 giờ đã lấy được đồ bận. Dầu các ngài bắt buộc làm thể nào tiệm tôi cũng xin hết sức làm theo. Nếu được các ngài chiếu-cố, tôi không khi nào dám quên ơn.

Chủ-nhơn kính thỉnh

HÃNG SỬA XE HƠI
GARAGE INDUSTRIEL

Chủ-nhơn thế-nghiệp :
GEIROSA & DISMAS
103, Boulevard Kitchener, SAIGON

GIÁ TÍNH PHẢI CHĂNG

Dầu xăng SHELL

Dầu nhớt

VIỆC THẾ GIỚI

PHÁP

Một vụ bán thuốc phiện

Paris, 21 Juin — Mới đây ở Périgueux có một người bào chế tự tử. Nhơn vụ tự tử nầy mà linh cảnh sát phát giác ra được ở trong tủ người ấy có 25 ngàn viên thuốc phiện và có cả tên người dùng thuốc ấy nữa.

Lại người ta cũng có xét bắt được ở dưới một chiếc tàu đậu tại Bordeaux 60 ki-lô cocaine là một chất thuốc phiện rất lợi hại và rất mắc tiền.

Ông Varenne ở Hạ-nghị-viện Pháp

Paris, 21 Juin. - Cuộc tranh luận ở Hạ-nghị-viện Pháp về thời cuộc Đông-Pháp còn đương tiến-hành chớ chưa dứt.

Ông Varenne công nhận rằng chính là đảng cộng-sản ở Moscou gây nên những việc biến-động hồi nã. Ông kêu nài cho người bổn xứ được thỏa lòng trong việc cải-cách và trong đường chánh-trị. Ông cũng xin chánh-phủ phải sửa đổi lại cho xứ Đông-Pháp và để cho dân bổn xứ tập lần cách tự trị dưới quyền nước Pháp. Nhưng ông lại nói rằng, hiện tình bây giờ mà cho Đông-Pháp được tự-trị thì thật là điều nguy hiểm lắm ; vậy thì phải lập ra một bản hội để xem xét về việc cải lương ấy mới được.

Đảng xả hội đối với Đông-Pháp

Paris, 20 Juin. - Có tin cho hay rằng đảng xã-hội ở Pháp, có tính một cách bí-mật, theo như ý-kiến của một hội-viên rất có thế lực trong đảng, rằng đảng định mở một cuộc tuyên truyền rất hăng hái ở thuộc địa Pháp.

Cái điều thứ nhứt trong cuộc hành động của đảng xả-hội là thâu các thuộc địa vào trong tay đảng như thuộc địa Guadeloupe, Martinique và Đông-Pháp.

Cái chương trình nầy thiên về quốc-sự, nên sở mật-thám đã hay được rồi. Không biết rồi kết cuộc ra làm sao ?

ẤN-ĐỘ

500 người bị bịnh ở Bombay

Bombay 21 Juin — Được yên có mấy ngày thì hôm nay lại có cuộc loạn lửa nổ ra ở Bomba nữa. Dân với lính đánh nhau ngoài đường làm cho 50 người bị bịnh nặng. Trong đám người bị lính đánh, cũng có nhiều người đàn bà nữa.

Ở Sholapur thì hôm nay được yên tịnh, hai đạo binh Anh đóng ở đó, đã được lịnh rút về rồi, nhưng mà luật giới nghiêm thì ấn còn ban hành ở Ấn luôn.

ĐỨC-QUỐC

Hú-hồn cho mấy người nầy

Hambourg, 21 Juin. - Tối chúa nhựt rồi, chiếc khinh-khí cầu Zeppelin từ giã Hambourg để bay đi Berlin. Ông bác sĩ Eckener là người chế tạo ra chiếc nầy không có đi nên có ông quan ba Lehman thay thế mà cai quản chiếc Zeppelin.

Đương lúc sắp bay, có ba người phụ giúp mở dây ra cho chiếc Zeppelin cất cánh, nhưng ba người nầy lại không kịp buông cây thì chiếc Zeppelin theo gió mà bay lên rất lẹ. Ba người ấy bị treo tòn-ten hồn đã theo gió theo mây nên lúc hạ xuống được thì ba người coi bộ như điên. Khá, có phước, không thì đã đi đời cả ba rồi.

TRUNG-HOA

Một trận Lũng hải - Hai bên đánh nhau rất kịch liệt.

Hôm mùng 8, quân Tây-Bắc chia ra 2 đạo kéo đến đánh quân Trung ương. Đạo bên tả từ sông Hoàng-hà đến Lan-phong thuộc về quân Tấn do Từ-vinh-Xương chỉ huy, đạo bên hữu từ phía nam thiết-đạo đến Khi-huyện thuộc về Phùng quân, do Lộc-chung-Lân đốc-suất. Hiện giờ Lộc dương ở Khai phong, Từ đương ở Lan-phong còn Tôn-dương-Thành đóng ở Khi huyện đề cùng nhau đánh lại quân Trung-ương.

Thành Qui-Đức bị tan tành dưới súng lửa

Nhà dân mười phần bị đốt cháy hết 7, 8. Số người chết không biết bao nhiêu mà kể

Tham mưu của Vạn tuyển Tài là Từ-Hi -Hiền, hôm 23 tháng trước đến Bình, kể lại trận đánh ở Qui-Đức rất là tường tận vậy tiện đây dịch ra để dàng cho chư độc-giả :

Hôm 13 Mai Tướng-giới-Thạch đến Mục-Mã rồi ra lịnh tấn-công nhưng hôm ấy hai bên đánh nhau còn không lấy gì làm kịch-liệt cho lắm, cho nên hôm 15 Tưởng mới ra lịnh Tổng công-kích. Tưởng chia binh như vầy : Lưu Trĩ đi trung quân ; Cố-Chúc đi tả-dực, Trần-kế-Thừa đi hữu-dực, Tướng thì đem quân chủ-lực đi tiền phong.

Từ ba hôm 17, 18, 19 hai bên đánh nhau rất là kịch-liệt, nào tàu bay ném trái-phá, nào súng cơ-quan bắn vải ra, bên tai không khi nào ngớt tiếng nổ long trời lở đất, làm cho nhơn dân chết hại không biết bao nhiêu, còn nhà cửa thì bị cháy mười phần hết bảy, tám. Đương khi hai bên đánh nhau rất gấp, Vạn tuyển-Tài thân ra đốc chiến ở Liễu hà, không kể gì là đạn, lửa. Ngay lúc ấy trời mưa như đổ, chính nước ngập tới mắt cá mà Vạn cũng không thèm kể đến, cứ việc đốc chiến như thường. Gan nhứt là viên đoàn trưởng Tất-thế-Thành trong lúc đốc quân giữ thành, bỗng nhiên một viên đạn bay tới trúng nhằm cụt cánh tay, thế mà Tất cứ tự nhiên đứng yên chỗ cũ, chỉ-huy các quân sĩ giữ thành, cách ít lúc lại bị một viên đạn khác trúng ngay vào mặt. Tất bèn ngả xuống chết tại đó.

Đương lúc tiền phương bị khẩn cấp, Vạn tuyển Tài lập tức báo cáo cho Diệu, Phùng, Diêm lập tức sai Triệu thừa-Thọ, Tôn Sơ đem binh tiếp ứng. Từ-vinh-Xương là tổng-chỉ-huy cũng từ Trịnh-châu đem quân đến cứu. Qua hôm 21 thì bọn Tống-triết-Nguyên, Tôn lương Thành cũng lục tục đem binh đến.

Trận đánh nầy bên quân Trung-ương rất nhờ về khí giới, còn bên quân Vạn thì chỉ liều mạng mà thôi. Quân hai bên đều tổn thất rất nhiều.

Thuốc Tiên giảng cơ và thuốc gia truyền
ĐỆ NHỨT LINH NGHIỆM KHÔNG THUỐC NÀO BÌ KỊP

1· Giới dương yến đoan cáp vạng toàn tiên phương (Thuốc hoàn bỏ hút nha phiến). Mỗi gói 150 hoàn 1 $ 50. Bổn gói lãnh bịnh.
2· Tư thánh hoàng (Uống ít tiêu thực, uống nhiều xổ đàm) O $ 20.
3· Thái ất hoàn (Trúng phong, bảng, thủ, thực, thiên thời, đau bụng, tức siêng) O $ 30.
4· Giải nhiệt hoàn (Nóng lạnh nhứt đầu, rét rừng, rét nước). Một gói thì mạnh O $ O.
5· Tiên truyền bá thảo hoàn (lỏ, ỉa, sặt mửa máu, huyết bằng). Một gói cầm O $ 50.
6· Bạch đái hạ hoàn (Khiêm trị bịnh đau tử cung) Một gói mạnh 1 $ 20.
7· Bạch phụng hoàn. Điều kinh chưởng tử, trị các thứ đau máu. Hai gói mạnh, mỗi gói 1 $ 20.
8· Bảo thai hoàn. Dưỡng thai, an thai và khai giao cốt. Mỗi gói 1 $ 20.
9· Ngũ lão hoàn. Nam nhơn âm hư vệ tỳ dương sự bất cử 1 $ 50.
10· Tiêu độc hoàn. Trừ tuyệt nọc cắt khi tiêm lâm 1 $ 20.

Mấy ga xe lửa đường Thudaumột - Bình-tây đều có trữ bán
Thuốc bán theo cách lãnh hóa giao ngân,
Mua đi bán lại có hoa hồng 20 %.

BÁ-HIỆP-ĐƯỜNG
Pharmacien Annamite — Thudaumột

GIÁ LUA

tại Cholon ngày 22 Juin 1930

Gocông	5. 40	Omon	5. 33
Bentre Batri	5. 50	Cairang	5. 31
Cai-Lay		Thot-Not	5.35
Cai-Be		Longxuyên	5. 31
Vinhlong	5. 8	Châudoc trắng	4. 96
Baké	5. 20	— Đỏ	4. 9
Can-Chong	5. 30	Tanchau	4. 55
Cang-Long	5. 40	Sadec trắng	5 05
		— Đỏ	4. 90
Travinh	5. 41	CAOMIEN	
Bai-xan	5. 43	Battambang	5 05
Baclieu	5. 52	Banam	5. 02
Rachgia	5. 33	Soairieng	5. 00
PhuocLong	5. 33	Lúa đỏ	4. 85

Gạo N° 1 40% tấm		7. 55
Gạo N° 2 40% tấm		7. 15
Tấm	1-2	7. 05
Tấm	3-4	6. 50
Cám trắng		2. 35
Cám lứt		1. 75
Bao lúa đã dùng rồi		29. 00

Giá lúa e còn sụt nhiều, vì ít người hỏi mua gạo

LỜI DẶN QUAN-HỆ

Những giá trên đây, bổn-báo lấy ngay tại Cholon mà đăng, song tới sự lên xuống hư thiệt thế nào, bổn-báo không dám bảo lãnh, vì giá lúa gạo, nay vầy mai khác, không nhứt định được. Xin các nhà buôn nên lưu ý xem xét và tự châm-chước lấy thì hơn

TÀU TỚI :

Ở Pháp lại

L'Athos II .... 24 Juin
Le Cap Padaran 5 Juil.
Le d'Artagnan 8 Juill

Ở Tàu và Nhựt qua

André Lebon .... 19 Juin

Ở Trung-Bắc-Kỳ vô :

Le Dérisade .... 24 Juin
Le Cf. Mécanicien Mailhot 30 Juin

TÀU ĐI

Sang Pháp :

Le Désirade .... 28 Juin
Le C. M. Mailhot 3 Juill
Le Porthos 7 Juill

Ra Trung-Bắc-Kỳ :

Claude Chappe .... 26 Juin
Le Compiègne .... 26 Juin

Sang Tàu và Nhựt :

L'Athos II 28 Juin

Các bạn độc-giả có lòng yêu mến Đuốc Nhà Nam, nếu thấy tờ báo nầy có chỗ nào là thiếu sót, còn điều gì nên sửa sang, xin chỉ biểu cho, Đuốc Nhà Nam hoan-nghinh và cảm tạ lắm.

TIỆM SỬA ĐỒNG-HỒ
NAM-VIỆT
Thân-Trung

Trước ở Dakao nay đã dời về N° 34 Rue Sabourain Saigon.

Bổn tiệm chuyên nghề sửa đồng hồ và các thứ máy nhỏ, như : máy hát, máy viết v. v. làm chắc kỹ lưỡng; khắc con dấu, bằng đồng, bằng đá, mộ bia đồ kiểu.

Ngài nào sẵn lòng chấn hưng công nghệ cho người đồng bang khi có cần dùng việc chi xin đem đến bổn tiệm sẽ chắc chắn được như ý.

Kính khải.

Việt-Nam Công-Ty bảo-hiểm xe hơi

Hội nặc danh số vốn 200,000 $

Hội quán ở số 54-56 đường Pellerin. — Saigon

Dây thép tắc : ASSURANA
Dây thép nói : 748

1· Bảo kê xe giá rẻ hơn hết
2· Khi rủi ro bồi thường mau lắm

Xin các ngài lưu ý

Tại nhà hàng Đồng-Hương Lữ-quán tại ngoài mé biển 8 Rachgia, của ông Dương-quang-Thịnh, có lãnh giùm cho một ông quan cựu Langsa, thiện nghệ về việc điền thổ, và các văn tờ kiện thưa. Còn nhà hàng thiệt là mát mẻ, giá rẻ hơn hết.

Làm việc phải không ăn tiền.

TISSAGE DE SOIERIES ET TEINTURERIE
Pierre LÊ-PHÁT-VINH
Téléphone N° 467
SPECIALITES DE :
SATINS, PONGÉES DE CHINE
ET TUSSORS
SOIERIES SPÉCIALES POUR LES FEMMES ANNAMITES

TIỂU THUYẾT CỦA ĐUỐC-NHÀ-NAM SỐ 47

Người viết : VIÊN-HOÀNH

Tôi bị rầy, làm thinh, không dám cãi. Không lẽ bây giờ đi cãi với cô ta, nói thiệt việc kín của mình ra cho cô biết. Chẳng thà nín cho xong việc.

Chiều bữa ấy Micheline đòi đi coi tàu chơi, tôi giả đò nhức đầu, biểu cô ta đi một mình. Khi cô đi rồi tôi mới lấy chiếc giày — tôi còn nhớ rõ chiếc giày chơn mặt — lấy dao lén khoét một lỗ trong cái gót. Lấy hột kim cương giấu vào đó rồi đóng các bít lại. Bây giờ dầu cho quỉ thần tìm cũng không ra hột kim cương. Ả bà tôi đâu là nó đó, không rời nhau ra một bước.

Ở Hongkong được nửa tháng, tôi tính tới việc đi Nhựt-Bổn. Ban đầu tôi tính dắt Micheline Nga theo hủ hỉ có bạn, nhưng sau tôi lại nghĩ nếu đem cô theo thì bất tiện lắm. Trước hết đã tốn tiền xe tiền tàu, mà sau — thứ đàn bà hay nói vậy và — có khi đổ bể công việc ra mà khốn. Bởi nghĩ như vậy nên tôi nhứt định phải đi một mình song bây giờ làm sao nói mà từ giã Micheline Nga đây ? Phải nói khéo làm sao đừng mích lòng nhau mới giỏi.

Tôi nói ra không lẽ các ngài cười tôi là đứa si tình, chớ thiệt tình tôi thương yêu Micheline Nga nhiều lắm. Thuở nay chẳng phải tôi mới gặp chỉ có một người đàn bà ấy, nhiều lắm chớ, nhưng nói ngay, tôi xét kỹ thì Micheline Nga cũng là xứng đáng làm bạn trăm năm với tôi lắm. Tôi yêu cô thật chẳng phải yêu về nhan sắc, mà dầu có yêu về nhan sắc, cái sự yêu ấy cũng chẳng qua là một việc phụ-thuộc, chớ còn cái sự khôn ngoan, cái tài ăn nói của cô, đó mới chính là những cái tôi yêu quí hơn hết. Hồi ở Chợlớn cô hường gạt tôi, làm cho tôi thất điên bác đảo, cái cừu thù ấy tôi oán thấu tới xanh chớ phải vừa sao ? Tới khi qua đây, ở với cô mới hơn một tuần lễ, cô đã khéo làm cho tôi đổi giận làm lành, không hờn ghét khinh bỉ cô mà lại còn thương yêu cô như điên như dại là khác ! Một người đàn bà tài tình như vậy, trên quả địa cầu nầy có phải là dễ kiếm đâu ?

Về phần Micheline Nga, cô ta cũng yêu tôi lắm, song cái yêu ấy thiệt là khôn nạn, cô thương tôi nhiều hay ít chỉ tại bọt-phơi nặng hay nhẹ, thật, tôi không thèm chi cái giả tâm ấy cho cô ta biết, song tôi nhiều khi cũng xét biết được, nếu một ngày nào tôi không đủ sức cung-cấp sự ăn xài sang trọng của cô, tức thì cô sẽ bỏ tôi mà đi không thèm từ giả nữa !

Nhiều khi nằm suy nghĩ cuộc đời, suy nghĩ về ái-tình, tôi thấy những người đàn bà con gái lòng son dạ sắt, tiết nghĩa trung tín, chỉ có đàn bà con gái ở trong truyện, trong sách mà thôi. Còn thì đời bây giờ tiền tài nó đánh đổ ái-tình, nó che lấp nhơn nghĩa, mà bụng cô nào cũng vọng tưởng có một căn phố lầu, có một bộ sa-lông tốt, có một cây đờn bi a-nô với cây quạt máy, có một cái máy hát Columbia, cô nào cũng muốn gặp ông nhà giàu hay chàng công-tử-bột sắm ô-tô, sắm xoàn ngọc. Micheline Nga cũng có ý ấy, nhưng dễ chịu hơn một chút, nên tôi muốn lưu nhơn tình để sau dùng làm kẻ nâng khăn sửa trấp cho tiện.

Bữa kia nhơn ngồi nói chuyện bác tôi giàu, tôi nói láo rằng ở Nhựt-bổn tôi lại còn một người cậu, cậu năm, giàu có bạc muôn mà không có con, cậu tôi thương tôi như con ruột, và có hứa khi chết sẽ để trọn gia tài cho tôi hưởng nữa.

Micheline nghe nói vừa tin vừa mừng, có lẽ khi ấy trong lòng cô cũng vái thầm cậu năm tôi chết phứt đi cho tôi được lãnh gia-tài sớm. Cô hỏi :

— Bây giờ anh đã qua đến đây, anh có tính đi thăm cậu năm hay không ?

Bụng tôi muốn đi lắm song đi tốn lộ phí nhiều nên mấy bữa rày tôi hãy còn dụ dự. Tuy vậy cách mấy bữa trước tôi đã gởi thơ cho cậu hay, để chờ cậu trả lời, nếu cậu muốn tôi đến chơi, tôi sẽ đi mới chắc ý.

— Chắc ý cái gì ?

— Chắc ý cậu sẽ cho tiền phí lộ.

— Nè, cậu năm ở xa xuôi như vậy, nói không phải trò, chớ nếu rủi cậu chết, rồi làm sao anh hay mà qua lãnh gia tài ?

— Việc đó tôi đã tính rồi mà cậu năm là người cẩn thận, gia tài sự nghiệp cậu đã giao cho Nhà ở Hoành-Tân (Yokohama) gìn giữ, có thất phát đi đâu được ?

Từ bao giờ cho đến bây giờ Micheline Nga ở với tôi chỉ biết một tôi, nhưng bữa nay nghe nói cậu năm tôi giàu, cô ta hỏi thăm gia-quyến tôi không sót một người nào cả. Tôi thấy ý cô như vậy tôi tức cười thầm, thôi, có gạt thì nói gạt luôn, tôi kể bà con dòng họ tôi một dọc dài, toàn là tay không giàu to, cũng làm quan lớn hết thảy.

Còn nữa

Chaises Thonet — Giày Giép
Hàng Bac — Vải mùng
Nước mắm Phú Quốc
Đồ đồng — Tạp hóa Bắc
Thuốc Lào ngon

Phạm-hạ-Huyên
36, rue Sabourain — Téléph 231
SAIGON
Adresse télégraph : TRANSITA

PHƯƠNG-DANH
các nhà từ-thiện giúp dân đói ở Bắc-kỳ

Đính chánh về sổ quyên

Trong số báo 16 Juin mới rồi bổn-báo đăng tên M. Trần-văn Định ở Batri quyên 40 $ 00, ấy là một điều bổn báo sai sót. Chánh thật ra, thì là M. Trần-văn-Định có lòng sốt sắng, quyên các nhà từ-thiện ở Batri được cả thảy là 40 $ 00. Nay xin đăng rõ phương danh các nhà từ thiện ấy như sau này :

Mines Veuve Hương cả Hạn 2 $ oo, Cao thị Lớn 2 oo.

MM. Võ văn Cư 1 oo, Trần văn Định 5 oo, Ng. tâm Quảng 2 oo, Trần trung Nguyên 2 oo, Ng. văn Sâm 5 oo, Huỳnh văn Huề 2 oo, Trần ngọc Quế 2 oo, Vâu tan Ph[illegible] 1 o, Lê quang Sang 1 oo, Nguyễn văn Triêm 1 o, Võ mỹ Ngọc 1 oo, Trần lập Thanh 1 oo, Nguyễn văn Thưởng 1 oo, Trần học Long, Hương bảo Chân o 2o, Võ văn Đ[illegible] 1 oo, Ng. văn Chắn 1 oo, Lưu văn Năm o 5o, Ng. trung Chánh 1 oo, Ng. văn Tường 2 oo, Châu Cửu 1 oo, Lương Vạc 1 oo, Huỳnh văn Đụp o 5o.

Cộng 4o $ 5o
Tiền mandat o 5o

Còn lại 4o $ oo

Ngày nay, bổn-báo tiếp được số tiền của các nhà từ-thiện gởi lại quyên cho đồng bào bị nạn ngoài Bắc như sau này :

TỈNH BARỊA

P. T. T.

Ng. khắc Tường 1o $ oo, Nguyễn văn Khuê 5 oo, Vu văn Hân 5 oo, Vũ thị Yến 5 oo, Nguyễn đa Lộc 2 oo, Phan trinh Tường 1 oo, Lê công Lân o 5o, Ng. Hương o 2o, Lò văn Kỳ o 3o.

Cộng 21 $ oo

Inspection

Phạm đăng Cang 2 oo, Thành 1 oo, Vinh 2 oo, Giai 2 oo, Mai 2 oo, Vông 2 oo, Lam 1 oo.

Cộng 13 $ oo

Trésor

Ung 2 oo, Phối 2 oo, Sang o 5o.

Cộng 4 $ 5o

Santé

Cương 1 oo, Lợi 1 oo.

Cộng 2 $ oo

T. P.

Trần văn Viết 2 oo, Phan quan Giác 1 oo, Y o 7o, Ân o 5o.

Cộng 3 $ 7o

D. & R.

Haberlay 1 oo, Vu khac Hoè 1 oo, Cang o 5o, Phon o 3o, Tri o 3o, Bình o 2o.

Cộng 3 $ 1o

DÉLÉGATION XUYÊN-MỘC

Nguyễn ngọc Tương 3 $ oo

Judiciaire

Khương kim Thổ 2 oo, Đinh hữu Thóa 2 oo, Y 1 oo, Huỳnh công Hoàng 1 oo.

Cộng 7 $ oo

Vétérinaire

Lê minh Kỳ 5 oo, Phạm văn Danh 1 oo, Nguyễn văn Nh[illegible] 1 oo.

Cộng 7 $ oo

Forêt

[illegible] 1 oo, Thuyên 5 oo

Cộng 6 $ o

Particuliers

Joseph Nguyễn văn Danh [illegible] oo, Cao [illegible] [illegible] oo, Đặng trần Huê 1 oo, [illegible] [illegible] oo, Trương văn Thiốt 2 oo, Lương [illegible] Tâm 1 oo.

Cộng 11 $ oo

Tổng cộng 4o $ oo

Hương chức làng Chánh-Hội (Cáinhum)

Đại hương cả 3 oo, Hương sư 3 oo, Hương [illegible] 3 oo, Hương bộ 3 oo, Xã trưởng [illegible] oo, Hương bảo 3 oo

Cộng 18 $ oo

Gia quyến M. Trần-văn Túy Biênhoà

Trần văn Túy [illegible], Trần văn [illegible], [illegible], Ng. [illegible] văn Phú 1 oo, Huỳnh [illegible] quyến 1 oo, Ngày [illegible] văn Tuấn 1 oo, Võ [illegible] 1 oo, Phạm văn Y.

Cộng 2o $ oo

Cộng hết thảy số tiền trong những sổ đã đăng đây là 128 $ 00.

Điệp cộng với số 10.492 $ 80 đã quyên được tới ngày hôm qua là :

10.620 $ 80

CÓ NGƯỜI MUỐN MUA

Một cái máy đứng xay lúa [illegible] (moteur vertical) chạy bao tấn Mazout, chừng 20 tới 25 [illegible]. Máy móc cho thật tốt. [illegible] nơi bao quản, 72 đường Lagrandière.

BÁN CÂY SỤT GIÁ

Dầu cưa trên 1 tấc : 3$60 (m3: 30$)
Sao, sến, id. 7$50
Cỏ Huỳnh điền, bời lời, chò chỉ, Vên-vên xanh, sau đá, thau lau.

Cây đặt 5, 6, 8, 10 m. Il giá cho số cây, phân tấc. Chở tới nhà trả tiền riêng.

Cột san đá 12 cây 95$ cấp lên.
Cầm xe, gỗ giá 200$ sấp lên.

Be cong, sao, sến, đóng thuyền sỉ và lẻ 1 đôi 8 và 10m. x 25 x 3 phân giá 9 $ 00

Ngựa gỗ bóng lau, gỗ mặt, sao, an đá, dầu, Hăng trai, sao, bời-lời, vên-vên xanh. Dầu chai, lá buồn bán sỉ và lẻ rẻ hơn các nơi.

Võ-đăng-Dung
Binh-Phước, hạt Tânan

GARAGE TỨ-HƯU
88, Legrand de la Liraye 88
Dakao Saigon
Telephone n° 970

Sửa các thứ máy
Đóng thùng xe Sơn xe
Làm nệm xe

Hãng sửa các thứ máy và lãnh làm áo nệm, mui, sơn đủ cách thức theo về xe hơi. Thợ làm mau lẹ và chắc chắn, xin quí ông bà đến thử một lần sẽ rõ. Có viết thơ muốn tôi đến chờ, hoặc kêu giây thép thì chúng tôi sẵn lòng làm tùy [illegible] các ngài.

Directeur du Garage Tu Huu
Joseph Lê ngọc-Thạch

Nhà Nam !!
Nhà Nam !!

MỚI LẠ !

Đã là tên hiệu tiệm may đồ Tây [illegible] khéo [illegible] lại nay, *laine serge* [illegible] *[illegible]* đủ [illegible], may [illegible] *mode* [illegible] chúng, quí [illegible] tại tiệm Nhà Nam, [illegible] đường *Amiral Courbet* [illegible] số 17 Saigon may [illegible]. Chủ tiệm [illegible] trước.

MỸ-THÀNH
[illegible] nguyên-[illegible]
GRAVURE SUR MÉTAUX
& MARBRE
[illegible] Charner 83
SAIGON

Chuyên môn khắc [illegible] và đồ [illegible] đồng [illegible].

Sửa đồng hồ [illegible] đánh chữ, đồng [illegible] 1930.

Giá rẻ đồ tốt

Chủ-nhơn kính cáo

AUTO-ÉCOLE D'ARIÈS DAKAO
HUỲNH-CHÂU-HƯƠNG

TRƯỜNG DẠY CẦM BÁNH XE HƠI

Direct Huỳnh-văn-Lợi dit Ba-Hương
N° 6 Ruelle d'Ariès
(Đất-hộ) Saigon

Trường lập ra đã trên 10 năm — Rất được lòng đồng bào hoan nghinh — Dạy cầm bánh đủ các thứ xe — Chỉ dạy lề luật đi đường rành rẽ — Gồm lo các thể lệ đi thi bằng cấp rất giùm tiền. Trông nom chỗ ăn ở kỹ lưỡng. Giá tiền học rẻ hơn, các nơi. Bổn trường bảo lãnh chắc chắn, khi quí đồng bào học thành tài thi ra trường đều được hoàn toàn tư cách một người cầm bánh xe hơi chẳng thua kém ai. Nếu quí đồng bào có lòng chiếu cố đến bổn trường, xin gởi thơ thương nghị.

PHARMACIE SINO-ANNAMITE

THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG
N° 208 Rue des Marins — CHOLON

Trừ-Ái Thối-Hồng Nhãn-Dược thủy

(Thuốc trừ mây và gân máu đỏ trong khi con mắt nhặm)

[illegible] con người ta trong thân thể có hai con mắt là vật trọng, [illegible] nhặm, đau [illegible] mang bệnh ấy. Khi nào [illegible] không [illegible], lại trong con mắt [illegible] mây, không cho thể được, nếu như không điều trị thì [illegible] mới trở nên [illegible], thuốc này [illegible] hiệu lắm, nó làm cho mây [illegible] nhiều con mắt mới sáng lại được, [illegible] thuốc này, khi dùng thuốc này thì [illegible] rồi lấy [illegible] gòn nơi cổ và rút một [illegible] vô trong [illegible] mắt [illegible], mỗi ngày [illegible] mười [illegible] bệnh chẳng nên để thuốc này vô trong miệng.

Giá mỗi ve. 0$10

Bổn-đường Chủ-nhơn [illegible] Y-học-Sĩ.
DIỆC-HOAI-ĐỒNG, Cần-khải

Danh bất hư truyền

[illegible]

Thuốc ho sắc vàng

[illegible]

Chủ tiệm VĂN-VĂN-HƯƠNG
38 Rue de Douaumont Saigon

LÂM-NGỌC-THẠCH
Mecanicien Dentiste
31 rue Schrœder

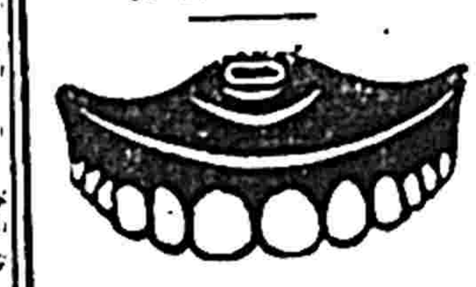

Kính cáo,

Tôi là LÂM-NGỌC-THẠCH, thợ chuyên môn nghề trồng răng đã hơn 15 năm, ở Saigon cùng Lục-châu đều rõ biết, vì trước kia tôi có làm Mécanicien-dentiste cho người Langsa, nên nghề làm đã tinh, còn sự khéo và chắc chắn thì nơi đâm Tinh.

Nay tôi có lập ra ngan bông chợ-mới đường Schrœder số 31, gần bên nhà hàng Đuốc-Lạc, một tiệm trồng răng, trước là chiêu mối hàng cho đông đặng lấy tiếng ngày sau, lì dịp may, quí khách có răng hư trồng lại đặng giá rẻ chẳng sai.

Trồng răng tại bổn hiệu thì được bền chắc vì, người chủ trương đủ thạo nghề và cần mẫn cẩn thận, không kể như các nơi, răng bổn hiệu làm có bao chắc cho quí khách.

Như lúc trước, mấy tiệm khác làm ăn 10 $ 00 đến tiệm tôi làm ăn 5 $ 00 việc làm chắc chắn, chẳng dám nói ngoa, miếng lấy tiếng chiêu mối hàng thôi.

Xin đông bào chiếu cố

THIỆT LÀ ĐẠI BỔ XIN DÙNG QUA THÌ BIẾT

Nhà Thuốc Tây Khương-Bình-Tịnh, tại Cầnthơ có bán thứ rượu thuốc bổ hiệu [illegible] nốt. Chế rất kỹ lưỡng, các chất thuốc đều nghiên cứu đã lâu và rất phù hạp với phong thổ xứ ta. Có nhiều giấy chứng thật rằng rượu thuốc này đã ngon mà lại bổ.

Chuyên trị các chứng bịnh kể ra sau này : «Xanh xao kém huyết, ăn không biết ngon, ít ngủ, bịnh đau trái tim, hay mệt bịnh tức, đau phổi và các bịnh đau mới mạnh, cầm phục sức Đờn-bà đang thai và lúc sanh rồi dùng rất tốt ».

Giá bán lẻ : 2$50 một ve lớn — 1$50 một ve nhỏ.

Giá bán sỉ : 20$00 một thùng 10 ve lớn—13$00 một thùng 10 ve nhỏ. Có gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Đề bao thơ :

KHƯƠNG-BINH-TỊNH —(CANTHƠ)

Đánh giây thép :
Bình-Tịnh — Cầnthơ

Giây thép nói : Số 52

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạn vốn 250 ngàn đồng
[illegible] số 36, đường Pellerin. — SAIGON

Dây-thép nói số 743 — Dây thép tắc : CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạn-kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng [illegible]-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 4 phân trăm (4 %) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi về số « TIẾT-KIỆM » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa* [illegible] trăm (5 %) mỗi năm. Số này để cho người tiện-tặng [illegible] lúc nào cũng đặng và chẳng cần phải cho hay trước chi hết [illegible].

— N[illegible] gởi có [illegible] kêu là « [illegible] *Fixes* » cho lời 6 phân trăm (6 %) mỗi năm nếu gởi một [illegible] trọn. Khi [illegible] rút ra trước hạn-kỳ [illegible], nhưng [illegible] 4 phân trăm (4 %) mỗi năm, cũng như bạc gởi không [illegible] cho tới bữa rút ra.

— K[illegible] ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây thép.

— Lãnh trả [illegible] cho [illegible] đương du học bên Tây.

— Cho vay [illegible] du học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Về cách thức [illegible] vay, xin quí Đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng).

— Cho vay có người đứng bảo lãnh chắc chắn và có đồ bảo-chứng hiện tại đó.

— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng hóa nhập cảng.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG [illegible] mà chỉ cho quí đồng-bào biết rõ về công việc Nhà-Hàng hay là Hãng buôn.

HUỲNH ĐÌNH-KHIÊM, *Danh - dự Hội - trưởng.*
TRẦN-TRINH-TRẠCH, *Phó Danh - dự Hội trưởng.*
TRƯƠNG-TẤN-VỊ, *Chánh Hội-trưởng, Ban Trị sự.*
NGUYỄN-TẤN-VĂN, *Quản lý, [illegible].*
NGO-TRUNG-TINH, Dr. TRẦN-NHỰT-TÂN, P. NGUYỄN-VĂN-[illegible]
NGUYỄN-HỮU-ĐỘ và VÕ-HÀ-TRI, *Quản-lý.*

Pháp định Tổng lý : P. LÊ VĂN CÔNG.

Ai cần dùng bạc ?

Xin do tôi là HỒ-VĂN-LANG
Số nhà, 51 Quai du Marché, Soctrang.

Cho vay thế chưng ruộng, đất, nhà và phố. Lời tính rẻ, vốn cho trả nhiều năm, góp tiêu. Mấy chục muôn cũng có sức cho. Ai có đất Châu-thành mà muốn cất phố, tôi bao cho mà cất, rồi góp lại cho tôi. Tính sao vay cũng được, ở xa [illegible] cho tôi trả thương nghị.

NÊN BIẾT !!

NHÀ IN THƯỜNG-DUNG
LONGXUYÊN
In mau — giá rẻ — chữ tốt

Khắc con dấu và bản đồng, lãnh làm Quảng-cáo cho nhà buôn. — Đóng sách — Bán viết, mực, giấy, cho học trò

Ngọn gió Đông-phong
Ấy là cái hiệu nhà ngủ ở Xóm-chiếu
Nos 218-220-222, Rue Jean Eudel, Khánh-hội — Saigon

Mấy năm trước ở dưới Xóm-chiếu, rất nên [illegible] quạnh quẽ, nhà cửa sơ rơ, đồng không mông quạnh, ngày [illegible] phong cảnh vui đẹp khác xưa.

Đứng mà nhắm trên bờ, lầu cao phố rộng, hãng lớn, người đông, còn dưới sông thì tàu bè của Vạn-quốc thương buôn : Ôi thôi ! thật là đẹp, thật là đúng cho khách nhàn du công nghiệp.

Bởi có ấy cho nên tôi mới mở một cái nhà ngủ lấy hiệu là **Ngọn gió Đông-phong khách-lầu**, rộng rãi mát mẻ, các cuộc đều mới hết, để cho qui-khách trước nghỉ đặng xem phong cảnh, sau hưởng ngọn gió đông phong.

Vậy kính mời qui khách trong lục-châu có [illegible] Saigon, xin ghé lại nhà ngủ Đông-phong Xóm-chiếu, thì qui-khách mới ngó thấy Lanto là cảnh đẹp, đặng xem rõ cuộc Vạn-quốc thương buôn.

Nay kính
NGUYỄN-VĂN-BÚT

Người bán cột cất nhà 1000 năm không mục và chủ nhà ngủ **Ngọn gió Đông-phong, Xóm-chiếu.**

QUỐC-SƯ TIỂU-THUYẾT — N° 23

Tác-giả : **HỒ BIỂU CHÁNH**

HỒI THỨ SÁU
Đến chịu tội, Thanh-Tòng cứu tử
Sợ giao duyên, Lệ-Bích bôn đào
(Tiếp theo)

Lệ-Bích nghe nói thì mừng, nên [illegible] cười, ông cười mà hai hàng nước mắt chảy [illegible]. Đêm ấy nàng [illegible], [illegible] tính nỗi hiểu ngẩn ngang trong lòng nên nàng than thở hoài, ngủ không được.

Đến sáng nàng dạy 2 con thể-nữ sắm hương đăng trà quả đặng cho nàng đi viếng mộ cha. Thể nữ đem sắm rồi, nàng dạy chúng nó đi [illegible] ra ngoài mộ, để nàng viết một bài văn tế rồi nàng sẽ theo sau.

Thể-nữ đi rồi thì nàng bước lại đứng dựa bên bàn thờ của cha, hai tay vịn cái bàn mà than khóc nghe rất thảm thiết. Nàng khóc một hồi rồi nàng leo lên ghế mà buộc cái khăn chế trên cây kèo nhà, cái mối khăn lòng thòng thì nàng thắt làm một cái vòng rồi đút đầu vô mà tự tử.

Hai con thể-nữ ra tới mộ đợi lâu quá mà không thấy công-nương, chúng nó mới trở vô mà rước. Khi chúng nó bước vô cửa thì ngó thấy Lệ-Bích đương đút đầu vô vòng. Chúng nó kinh hãi, nên la lên : « Ủy [illegible] Trời ôi ! Công-nương chết ! Bớ người ta, làm sao cứu công-nương ! [illegible] công nương ôi ! » Chúng nó và la và chạy vô ấp ôm chơn Lệ-Bích mà khóc, song không biết làm sao mà cứu.

Thanh-Tòng kéo binh về kinh, nhưng vì không nhẫn ngày chầu vua, nên chàng bèn mang chưa được. Chàng về phủ Tướng-quốc vấn an cha mẹ, nghe Tô-Hộ nói đã trao thơ cho Lệ-Bích rồi, lại coi ý nàng còn thương [illegible] chàng làm bởi vậy sáng bữa ấy chàng tính qua định [illegible] ý mà phân phải trái với Lệ-Bích.

Chàng vừa tới cửa thì nghe thể-nữ la khóc cầu cứu. Chàng chạy riết vô thấy Lệ-Bích treo tòn-ten trên cương, chàng liền nhảy lên ghế rồi rút gươm cắt đứt cái khăn chế mà ôm Lệ-Bích xuống rồi đem để nằm trên giường. Nhờ cái vòng thắt không chặc, lại cũng nhờ cái khăn [illegible] mềm, nên Lệ-Bích khỏi chết, mà còn thở hơi-hóp.

Thể-nữ chộn-rộn chung quanh, đứa đốt thang mà hơ tay chơn, đứa lấy khăn mà lau mồ hôi nước mắt. Thanh-Tòng đứng dựa bên đó cứ ngó Lệ-Bích mà khóc đầm đề.

Cách một hồi lâu, Lệ-Bích định tỉnh tâm thần, nàng mở mắt ra ngó thấy Thanh-Tòng đứng bên mình thì nàng [illegible] giận, nên chỉ tay mà nói rằng : « Cha chả ! Sao người cả gan dám tới đây ? Đi ra cho mau. Đã giết cha ta rồi, bây giờ còn tới mà giết ta nữa hay sao ? »

Thanh-Tòng và khóc và đáp rằng :

— Công-nương phân như vậy thì tội nghiệp cho tôi lắm. Đôi ta đã nặng lời thệ ước, có lẽ nào tôi nỡ phụ phàng mà giết nhạc gia. Ấy cũng là tại trời khiến cho căn duyên đôi ta phải dở dang, nên mới gây cuộc biển-dâu như vậy. Xin công-nương bớt giận, để tôi phân hết đầu đuôi cho công-nương nghe.

— Á thôi ! Chữ phu thù bất cọng đái thiên, ta không thế nào mà thấy mặt ngươi nữa được. Ngươi phải ra khỏi cửa cho mau. Ta không thèm nghe đâu mà phân.

— Công-nương ôi ! Lời thệ ước...

— Ta biểu ra. Đừng nhắc lời thệ ước nữa. Đi ra cho mau. Thể-nữ đuổi người ra.

Lệ-Bích khoát tay và day mặt vô vách. Hai thể-nữ sợ công-nương giận rồi làm sung mà sanh ra, nên áp lại đuổi công tử Thanh-Tòng đi về. Thanh-Tòng không thể tỏ lời chi nữa được, nên chẳng khóc và riu-riu bước ra cửa.

Lệ-Bích thấy Thanh-Tòng bước ra, nàng bèn ngồi dậy ngó theo mà khóc. Hai con thể-nữ khuyên nàng hãy nằm xuống mà nghỉ và xin hãy khuây lảng, đừng có hờn giận thảm sầu mà sanh bịnh. Lệ-Bích ngồi khóc một hồi rồi nói rằng : « Ta khuây lảng làm sao cho được ! Lời thệ ước tuy là nặng, nhưng mà oán giết cha lại càng sâu ! Ta có thể nào mà kết duyên cùng Thân Thanh Tòng cho được. Nay Thân công-tử đã thắng trận khải hoàn, chi cho khỏi [illegible] ban xá tội cho chàng và dạy ta giao du [illegible]. Nếu ngay cùng chúa, thì trái nghĩa [illegible] ; còn nếu trọn đạo cùng cha thì mất ngay cùng chúa, ta biết liệu làm sao bây giờ ! Ta đã nghĩ ta phải chết, thì mới vẹn toàn được mà thôi. »

Thể-nữ Xuân-Lan bước tới thưa rằng :

— Công-nương phân như vậy sao cho phải. Ông bà sanh ra có một mình công-nương mà thôi. Nay ông bà đã mất lộc rồi, vậy thì công-nương phải sống mà phụng thờ, chớ nếu công-nương hủy mình thì còn ai mà báo thù cho tôn ông, còn ai mà lo vùa hương bát nước ?

Còn nữa

GIÀY ĐÀN-BÀ đủ mọi kiểu, mốt mới, rất lịch-sự

Phimă Phimă

Đồ may mặc cho con nít

THANG-LONG
số 20 đường Sabourain, Saigon

NGUYỄN-CHI-HOA
số 83 đường Catinat, Saigon